



# Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2022

ORION

Orion on rakentanut hyvinvointia jo yli sadan vuoden ajan tarjoamalla tehokasta lääkehoitoa. Lääkkeillämme on nujerrettu kansansairauksia, ehkäisty sydänkohtauksia, parannettu arkista päänsärkyä ja pelastettu ihmishenkiä teho-osastolla. Olemme kasvaneet kolmen apteekkarin perustamasta lääkepajasta kansainväliseksi, lääketieteellistä huippututkimusta tekeväksi yritykseksi. Kehitämme ja valmistamme uusia lääkkeitä, joiden avulla muun muassa syöpää, neurologisia sairauksia, astmaa tai keuhkohtaumatautia sairastavat voivat elää parempaa elämää. Itsehoitotuotteemme auttavat ihmisiä pitämään itsestään huolta joka päivä. Orionin tuotteita on myynnissä yli sadassa maassa.



# Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2022

<b>1 Yleiset periaatteet</b> .....	<b>2</b>	<b>7 Johtoryhmä</b> .....	<b>10</b>
<b>2 Johtamisjärjestelmä</b> .....	<b>2</b>	<b>8 Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus</b> .....	<b>11</b>
2.1 Konsernitaso .....	3	8.1 Taloudellisen raportoinnin sisäinen valvonta.....	11
2.2 Tulosyksiköt ja linjatoiminnot .....	4	8.2 Riskienhallinta Orion-konsernissa.....	12
2.3 Juridisten yksiköiden hallinto.....	4	8.3 Valvontatoimenpiteet .....	20
<b>3 Yhtiökokous</b> .....	<b>5</b>	<b>9 Sisäpiirihallinto</b> .....	<b>21</b>
<b>4 Hallitus</b> .....	<b>6</b>	<b>10 Lähipiiripolitiikka</b> .....	<b>21</b>
4.1 Hallituksen jäsenet alkaen 23.3.2022 .....	6	10.1 Lähipiiri ja johtoon kuuluvat avainhenkilöt.....	21
4.2 Hallituksen jäsenten riippumattomuus .....	6	10.2 Lähipiiritoimien tunnistaminen.....	22
4.3 Hallituksen kokoukset ja tiedonsaanti .....	6	10.3 Lähipiiritoimia koskeva päätöksenteko.....	22
4.4 Hallituksen työjärjestys .....	7	10.4 Lähipiiritoimien raportointi .....	22
4.5 Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet .....	7	<b>11 Tilintarkastus</b> .....	<b>23</b>
<b>5 Hallituksen valiokunnat</b> .....	<b>8</b>	11.1 Tilintarkastajan palkitseminen.....	23
5.1 Hallituksen valiokuntien jäsenet.....	8	<b>12 Hallituksen ja johdon osakeomistukset Orion Oyj:ssä</b> .....	<b>23</b>
5.2 Hallituksen valiokuntien kokoukset .....	8	<b>13 Orion Oyj:n hallituksen jäsenten esittely</b> .....	<b>24</b>
5.3 Hallituksen valiokuntien työjärjestykset.....	9	<b>14 Orion-konsernin johtoryhmän jäsenten esittely</b> .....	<b>28</b>
<b>6 Toimitusjohtaja</b> .....	<b>10</b>		

# 1 Yleiset periaatteet

Orion Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden (Orion-konserni) toiminta perustuu voimassaolevien lakien ja niiden nojalla annettujen normien sekä eettisesti hyväksyttävien toimintatapojen noudattamiseen. Konsernin eri toimielinten tehtävät määräytyvät lakien ja konsernin hallinnointiperiaatteiden mukaisesti.

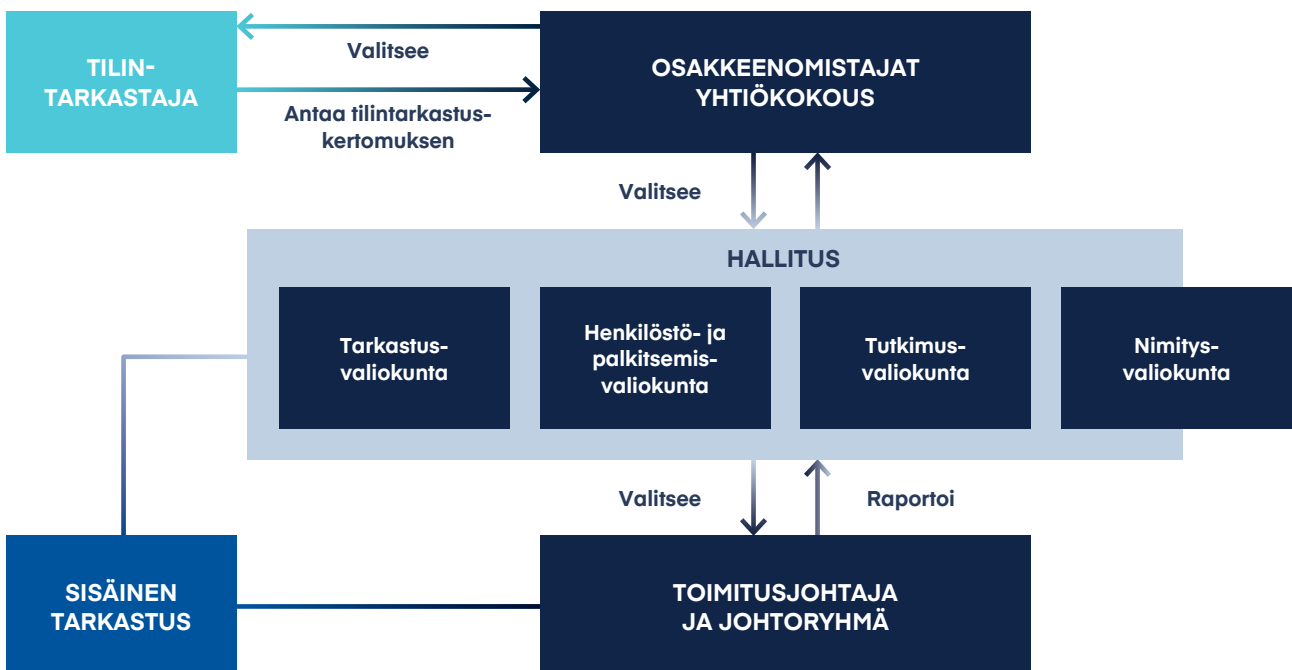
Orion noudattaa Nasdaq Helsinki Oy:ssä (Helsingin pörssi) listattujen yhtiöiden noudatettavaksi annettua Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Hallinnointikoodi 2020). Orion poikkeaa koodin suosituksesta 15 nimitysvaliokunnan jäsenten valinnan osalta siten, että nimitysvaliokuntaan voidaan valita muitakin kuin hallituksen jäseniä. Yhtiö pitää poikkeamista perusteltuna ottaen huomioon sen omistusrakenteen ja mahdollisuuden joustavuuteen hallituksen valinnan valmistelussa. Lisäksi yhtiö katsoo, että poikkeaminen edistää yhtiön asianmukaista hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän toteuttamista mm. siten, että yhtiön hallituskokoonpanon valmistelussa noudattama tapa edistää yhtiön suurimpien osakkeenomistajien ja hallituksen välistä vuorovaikutusta sekä mahdollistaa suurimpien osakkeenomistajien näkemysten huomioimisen jo kokoonpanoehdotuksen valmisteluvaiheessa. Orion Oyj:n hallitus on tehnyt päätöksen poikkeamisesta vahvistaessaan nimitysvaliokunnan työjärjestyksen. Valiokunnan työjärjestyksen keskeinen sisältö ja hallituskokoonpanoa koskevan ehdotuksen valmistelussa noudatettu tapa selostetaan jäljempänä kohdassa **5.3.4**.

Hallinnointikoodi on saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistyksen kotisivuilta [www.cgfinland.fi](http://www.cgfinland.fi).

Tämä Orion-konsernin tilinpäätöksen 2022 yhteydessä annettu Selvitys Orion-konsernin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on esitetty hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä. Selvitys sekä ajanmukainen kuvaus hallinto- ja ohjausjärjestelmästä ovat saatavilla yhtiön verkkosivuilla osoitteessa [www.orion.fi](http://www.orion.fi).

# 2 Johtamisjärjestelmä

Orion-konsernin johtamisjärjestelmä muodostuu konsernitasoisista toiminnoista ja tulosyksiköistä. Näiden lisäksi järjestelmään kuuluu juridisten yksiköiden hallinnon järjestäminen. Toiminnan ohjausta ja valvontaa varten konsernissa on kaikilla tasoilla toimiva valvontajärjestelmä.



Koko konsernin johtaminen tapahtuu konsernitasolla. Konsernitasolle kuuluvat tämän mukaisesti muun muassa seuraavat koko konsernin johtamisen osa-alueet:

- konsernistrategian määrittäminen ja seuranta
- perusorganisaatio ja tulosityksiköiden toiminnan ohjaus ja valvonta
- suurimmista investoinneista päättäminen
- koko emoyhtiötä ja konsernia koskevat asiat.

Konsernin operatiivinen liiketoiminta tapahtuu tulosityksiköissä. Konsernitason eri toimintoyksiköt tarjoavat tulosityksiköille niiden tarvitsemia palveluita ja vastaavat koko konsernin laajuisesti oman vastuualueensa toiminnan järjestämisestä.

## 2.1 Konsernitaso

### 2.1.1 Emoyhtiö Orion Oyj

Konsernin emoyhtiö on Orion Oyj, jonka osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtiökokouksessa. Yhtiön tiedossa ei ole osakassopimuksia, lukuun ottamatta yhtiön suurimpien osakkeenomistajien listauksen yhteydessä mainittuja, yhtiölle ilmoitettuja tietoja äänimäärien käyttämisestä.

Listaus yhtiön suurimmista osakkeenomistajista on saatavilla yhtiön osoitteessa [www.orion.fi](http://www.orion.fi).

### 2.1.2 Emoyhtiön hallitus

Emoyhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi (5) ja enintään kahdeksan (8) jäsentä, jotka valitsee yhtiökokous. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiökokous valitsee samaksi ajaksi hallituksen puheenjohtajan ja hallitus, niin ikään samaksi ajaksi, hallituksen varapuheenjohtajan.

Hallitus johtaa yhtiön toimintaa lain ja yhtiöjärjestyksen määräysten mukaan. Emoyhtiön hallitus toimii myös ns. konsernihallituksena. Tämän mukaisesti se käsittelee ja päättää kaikki merkittävimmät koko konsernin tai sen yksiköiden toimintaa koskevat asiat riippumatta siitä, edellyttävätkö asia juridisesti hallituksen päätöstä. Hallitus voi käsitellä minkä tahansa Orion-konserniin kuuluvaa yhtiötä tai yksikköä koskevan asian, jos hallitus tai emoyhtiön toimitusjohtaja katsoo sen tarkoituksenmukaiseksi. Hallitus myös varmistaa hyvän hallinto- ja ohjausjärjestelmän noudattamisen Orion-konsernissa. Hallituksen työjärjestys sisältää luettelon tärkeimmistä hallituksessa käsiteltävistä asioista.

Hallituksessa on **tarkastusvaliokunta**, **henkilöstö-** ja **palkitsemisvaliokunta** sekä **tutkimusvaliokunta**, joiden jäsenet ja puheenjohtajat hallitus valitsee keskuudestaan hallituksen valintaa seuraavassa järjestäytymiskokouksessa. Valiokunnissa on vähintään kolme jäsentä ja heillä tulee olla valiokunnan tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja kokemus. Tarkastusvaliokunnan kokouksiin osallistuu myös yhtiön tilintarkastajan päävastuullinen tilintarkastaja. Valiokunnat valmistelevat toimialueeseensa kuuluvia asioita ja tekevät näistä esityksiä hallitukselle.

Hallituksen jäsenistä koostuvien valiokuntien lisäksi yhtiöllä on hallituksen asettama **nimitysvaliokunta**, jonka jäseninä voivat toimia muutkin kuin hallituksen jäsenet. Nimitysvaliokunta valmistelee hallitukselle suosituksen yhtiökokouksessa valittavan hallituksen kokoonpanoksi ottaen huomioon hallinnointikoodin suositusten 8 ja 10 mukaiset hallituksen kokoonpanoa ja hallituksen jäsenten riippumattomuutta koskevat vaatimukset.

## 2.1.3 Emoyhtiön toimitusjohtaja

Emoyhtiön toimitusjohtajan valitsee hallitus. Osakeyhtiölain mukaisesti toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Lisäksi toimitusjohtaja huolehtii siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Emoyhtiön toimitusjohtaja johtaa konsernin liiketoimintoja tulosityksiköiden kautta. Tämän mukaisesti tulosityksiköiden toiminnasta vastaavat johtajat raportoivat toimitusjohtajalle. Toimitusjohtaja toteuttaa tulosityksiköiden toiminnan ohjausta ja valvontaa johtoryhmän ja konsernitasoisten esikuntayksiköiden avustamana.

## 2.1.4 Konsernin johtoryhmä

Konsernin johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja puheenjohtajana sekä emoyhtiön hallituksen nimittämät henkilöt jäseninä. Johtoryhmä toimii toimitusjohtajaa päätöksenteossa avustavana elimenä.

Johtoryhmä käsittelee merkittävimmät konsernin ja sen yksiköiden toimintaa koskevat asiat mukaan luettuina kaikki tulosityksiköistä tai linjatoiminnoista emoyhtiön hallituksen käsiteltäviksi menevät asiat. Toimitusjohtaja voi kuitenkin harkitessaan sen tarkoituksenmukaiseksi päättää, että asiaa ei viedä johtoryhmän käsiteltäväksi.

## 2.1.5 Esikuntayksiköt

Konsernitasoiset esikuntayksiköt toimivat johtamis- ja valvontajärjestelmän osana osallistuen toimialueellaan konserniin kuuluvien yksiköiden toiminnan ohjaukseen ja valvontaan. Tässä tehtävässään esikuntayksiköt avustavat toimitusjohtajaa konsernin johtamisessa.

Esikuntayksiköt vastaavat konsernitasoisesti muun muassa seuraavista toiminnoista: taloushallinto ja rahoitus, sijoittajasuhteet, henkilöstöhallinto, lakiasiat, immateriaalioikeudet, viestintä, sisäinen tarkastus, sisäpiirihallinto, yritysvastuu ja tietohallinto.

## 2.2 Tulosityksiköt ja linjatoiminnot

### 2.2.1 Tulosityksiköt

Konsernin liiketoiminta on organisoitu tulosityksiköihin. Kullakin tulosityksiköllä on yksikön toiminnasta ja operatiivisesta johtamisesta vastaava johtaja, joka raportoi toimitusjohtajalle.

### 2.2.2 Linjatoiminnot

Linjatoiminnot toimivat vastuualueellaan kaikkia konsernin tulosityksiköitä tukien ja tarjoten liike-toiminnoille niiden tarvitsemia palveluita. Linjatoiminnot vastaavat muun muassa seuraavista toiminnoista:

- myynti ja markkinointi
- operatiiviset toiminnot
- tutkimus ja kehitys.

## 2.3 Juridisten yksiköiden hallinto

Konsernin tytäryhtiöt toimivat liiketoiminnallisesti konsernin johtamisjärjestelmän mukaan. Asioissa, jotka eivät suoranaisesti kuulu mihinkään tulosityksikköön tai linjatoimintoon, tytäryhtiöt toimivat suoraan emoyhtiön toimitusjohtajan ohjeiden mukaan.

## 3 Yhtiökokous

Orion Oyj järjestää vuosittain varsinaisen yhtiökokouksen, joka pidetään hallituksen määräämänä päivänä toukokuun loppuun mennessä. Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua Orionin yhtiökokoukseen, on oltava merkittynä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä, ja hänen on tehtävä osallistumisilmoitus yhtiölle viimeistään kokouskutsussa mainittuna päivänä, joka voi olla aikaisintaan kymmenen päivää ennen kokousta. Orion julkaisee kutsun yhtiökokoukseen sekä pörssitiedotteella että yhtiön verkkosivuilla aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta, kuitenkin vähintään yhdeksän päivää ennen yhtiökokouksen täsmäytyspäivää.

Osakkeenomistaja saa äänestää yhtiökokouksessa täsmäytyspäivänä omistamiensa osakkeiden ääni-määrällä. Yhtiökokouksessa Orionin A-osake tuottaa kaksikymmentä (20) ääntä ja B-osake yhden (1) äänen. Edellä mainitusta poiketen osakkeenomistaja ei kuitenkaan saa äänestää suuremmalla ääni-määrällä kuin 1/20 yhtiökokouksessa edustettujen eri osakelajeihin kuuluvien osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä.

Yhtiökokouksessa päätökset tehdään osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen määräämässä päätöksentekojärjestyksessä.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa

esitetään:

- tilinpäätös, joka sisältää konsernitilinpäätöksen ja toimintakertomuksen
- tilintarkastuskertomus
- palkitsemisraportti
- palkitsemispolitiikka vähintään neljän vuoden välein ja aina, kun siihen tehdään olennaisia muutoksia

päätetään:

- tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamisesta
- taseen osoittaman voiton käyttämisestä
- vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle
- hallituksen jäsenten lukumäärästä
- hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan palkkioista

valitaan:

- hallituksen jäsenet, jolloin valituksi tulevat yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti se tai ne, jotka saavat eniten ääniä
- hallituksen jäsenistä hallituksen puheenjohtaja
- tilintarkastaja

käsitellään:

- muut kokouskutsussa erikseen mainitut asiat.

Yhtiökokouksen päätökset julkaistaan pörssitiedotteella kokouksen päätyttyä. Kokousasiakirjat ovat saatavilla yhtiön verkkosivuilla vähintään viiden vuoden ajan yhtiökokouksesta. Yhtiökokouksen pöytäkirja laaditaan vain suomenkielisenä ja se asetetaan saataville yhtiön verkkosivuille kahden viikon kuluessa yhtiökokouksesta.

## 4 Hallitus

### 4.1 Hallituksen jäsenet alkaen 23.3.2022

	Hallitus	Syntymävuosi	Koulutus	Päätöimi
Mikael Silvennoinen	puheenjohtaja	1956	kauppatieteiden maisteri	IMS Talent Oy:n hallituksen kokopäivätoiminen puheenjohtaja
Hilpi Rautelin	varapuheenjohtaja	1961	lääketieteen ja kirurgian tohtori, kliinisen mikrobiologian erikoislääkäri	Vieraileva professori, Karolinska Institutet
Kari Jussi Aho	jäsen	1960	kauppatieteiden maisteri, MBA	Omistajayrittäjä
Maziar Mike Doustdar	jäsen	1970	Bachelor of Arts (Int. Bus.)	Johtaja, Novo Nordisk
Ari Lehtoranta	jäsen	1963	diplomi-insinööri	Hallitusammattilainen
Veli-Matti Mattila	jäsen	1961	diplomi-insinööri, MBA	Elisa Oy:n toimitusjohtaja
Eija Ronkainen	jäsen	1966	lääketieteen lisensiaatti, sisätautien erikoislääkäri	Sisätautien erikoislääkäri, Hyvinkään sairaala
Karen Lykke Sørensen	jäsen	1962	Master of Science (Eng.), MBA	Toimitusjohtaja, Philips Capital, Global

Tiedot hallituksen jäsenten osakeomistuksista Orion Oy:ssä sekä hallituksen jäsenten esittelyt ovat tämän selvityksen kohdissa **12** ja **13**. Myöhemmin päivitettyt tiedot hallituksen jäsenistä esitetään yhtiön verkkosivuilla osoitteessa [www.orion.fi](http://www.orion.fi).

### 4.2 Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Kaikkien hallituksen jäsenten on arvioitu olevan hallinnointikoodin tarkoittamalla tavalla riippumattomia sekä yhtiöstä että sen merkittävistä osakkeenomistajista.

### 4.3 Hallituksen kokoukset ja tiedonsaanti

Hallituksen jäseneksi valittu uusi henkilö perehdytetään toimikautensa alussa yhtiön rakenteeseen, strategiaan, toimintaan, eri liiketoiminta-alueisiin ja konsernin hallinto- ja ohjausjärjestelmään.

Tilikaudella 2022 hallitus kokoontui yhteensä 12 kertaa (15 kertaa vuonna 2021). Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 98 % (99 %). Lisäksi hallitus teki neljä kertaa päätöksiä kokousta pitämättä.

#### Osallistuminen hallituksen kokouksiin tilikaudella 2022

Hallituksen jäsen	Osallistuminen / kokousten lkm.	Osallistumis-%
<b>Hallituksen jäsenet 31.12.2022</b>		
Mikael Silvennoinen, puheenjohtaja	12/12	100
Hilpi Rautelin, varapuheenjohtaja	12/12	100
Kari Jussi Aho	12/12	100
Maziar Mike Doustdar (23.3.2022 alkaen)	9/11	82
Ari Lehtoranta	12/12	100
Veli-Matti Mattila	12/12	100
Eija Ronkainen	12/12	100
Karen Lykke Sørensen (23.3.2022 alkaen)	11/11	100
<b>Entiset hallituksen jäsenet</b>		
Pia Kalsta (23.3.2022 asti)	1/1	100
Timo Maasilta (23.3.2022 asti)	1/1	100



Hallitus suoritti toimintansa arvioinnin viimeksi syksyllä 2022. Vuosittain tehtävässä arvioinnissa hallitus arvioi muun muassa hallituksen työskentelyn strategista vaikuttavuutta ja tehokkuutta sekä hallituksen ja toimitusjohtajan välistä yhteistyötä. Arvioinnin tavoitteena oli tunnistaa mahdollisia kehitysalueita ja löytää keinoja hallituksen strategisen vaikuttavuuden ja työskentelyn tehokkuuden sekä toimitusjohtajan kanssa tehtävän yhteistyön edelleen kehittämiseksi. Toimintansa arvioinnissa hallitus arvioi myös valiokuntiansa toimintaa.

## 4.4 Hallituksen työjärjestys

Hallitus on laatinut toimintaansa varten kirjallisen työjärjestyksen, joka sisältää määräykset koskien mm:

- hallituksen järjestäytymistä
- kokousten järjestämistä
- kokouspöytäkirjoja
- jäsenten salassapitovelvollisuutta
- esteellisyytilanteita
- tärkeimpiä hallituksessa käsiteltäviä asioita
- hallituksessa käsiteltäviä asioita koskevaa tiedottamista
- hallituksen toiminnan arviointia.

Hallituksen toimintaa on tarkemmin selostettu kohdassa [2.1.2 Emoyhtiön hallitus](#).

## 4.5 Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet

Orion pitää monimuotoisuutta tärkeänä ja luonnollisena lähestymistapana toiminnassaan. Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet ovat yhdenmukaiset tämän lähtökohdan kanssa.

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu vähintään viisi (5) ja enintään kahdeksan (8) jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiökokous valitsee samaksi ajaksi hallituksen puheenjohtajan ja hallitus, niin ikään samaksi ajaksi, hallituksen varapuheenjohtajan.

Helsingin pörssin listayhtiöitä koskevan hallinnointikoodin mukaan hallituskokoonpanossa on otettava huomioon yhtiön toiminnan asettamat vaatimukset ja yhtiön kehitysvaihe. Hallituksen jäseneksi valittavalla on oltava tehtävän edellyttämä pätevyys ja mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen. Hallituksen jäsenten lukumäärän ja hallituskokoonpanon on mahdollistettava hallituksen tehtävien tehokas hoitaminen. Hallituksessa on oltava molempia sukupuolia. Hallinnointikoodi sisältää myös hallituksen ja valiokuntien jäsenten riippumattomuutta koskevat suositukset.

Orionin hallituksen kokoonpanoa ja palkkioita koskevia ehdotuksia valmistelee yhtiön nimitysvaliokunta, joka on hallituksen perustama ja valitsema elin. Hallinnointikoodin suosituksesta poiketen nimitysvaliokuntaan voi kuulua myös muita henkilöitä kuin hallituksen jäseniä. Ennen valintaa hallitus kuulee äänimäärän mukaan yhtiön suurimpien osakkeenomistajien näkemyksiä valiokunnan kokoonpanosta. Kuuleminen tapahtuu tapaamisessa, johon kutsutaan äänimäärän mukaan yhtiön kaksikymmentä suurinta osakasluetteloon merkittyä osakkeenomistajaa. Valiokunnan tehtävänä on valmistella ja antaa hallitukselle suositus varsinaiselle yhtiökokoukselle tehtävästä ehdotuksesta hallituksen kokoonpanoksi ja palkkioiksi. Hallitus päättää itsenäisesti yhtiökokoukselle tehtävistä päätösehdotuksistaan. Yhtiökokous päättää hallituksen kokoonpanosta ja palkkioista.

Orionin hallituksen kokoonpanon valmistelussa otetaan huomioon edellä mainittujen yhtiöjärjestyksestä ja hallinnointikoodista tulevien vaatimusten lisäksi yhtiön toiminnan asettamat vaatimukset ja niistä johtuva lähtökohta monimuotoisuuden huomioimiselle. Monimuotoisuutta tarkastellaan paitsi molempien sukupuolten edustuksen niin myös muiden hallituksen monimuotoisuutta edistävien tekijöiden kautta. Tällaisia tekijöitä ovat muun muassa hallituksen ikäjakauma, jäsenten koulutuksellinen ja ammatillinen tausta, tehtävän kannalta merkityksellinen kokemus sekä henkilökohtaiset ominaisuudet. Kokoonpanon valmistelussa arvioidaan myös sitä, miten jäsenten osaaminen, koulutus ja kokemus täydentävät toisiaan. Kokoonpanon valmistelussa huomioidaan myös pitkän aikavälin tarpeet.

Monimuotoisuutta koskevien periaatteiden tarkoituksena on osaltaan varmistaa se, että hallituksen osaaminen ja kokemus kokonaisuutena sekä kokoonpanon monipuolisuus riittävällä tavalla vastaavat Orionin strategisia ja toiminnan tarpeita. Molempien sukupuolten edustuksen osalta tavoitteena on, että hallituksessa on molempia sukupuolia riittävästi.

## 5 Hallituksen valiokunnat

### 5.1 Hallituksen valiokuntien jäsenet

Hallituksen ja valiokuntien kokoonpano 23.3.2022 alkaen

	Hallitus	Tarkastusvaliokunta	Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta	Tutkimusvaliokunta
Mikael Silvennoinen	puheenjohtaja		puheenjohtaja	
Hilpi Rautelin	varapuheenjohtaja		jäsen	puheenjohtaja
Kari Jussi Aho	jäsen	jäsen		jäsen
Maziar Mike Doustdar	jäsen		jäsen	
Ari Lehtoranta	jäsen	puheenjohtaja		
Veli-Matti Mattila	jäsen		jäsen	jäsen
Eija Ronkainen	jäsen	jäsen		jäsen
Karen Lykke Sørensen	jäsen	jäsen		jäsen

#### Nimitysvaliokunta, valittu 29.4.2022

Heikki Westerlund	puheenjohtaja
Annika Ekman	jäsen
Petteri Karttunen	jäsen
Timo Maasilta	jäsen
Hilpi Rautelin	jäsen
Mikael Silvennoinen	jäsen

### 5.2 Hallituksen valiokuntien kokoukset

Tilikaudella 2022 valiokunnat kokoontuivat ja jäsenet osallistuivat kokouksiin alla olevan mukaisesti.

Valiokunnan jäsen	Henkilöstö- ja			
	Tarkastusvaliokunta	palkitsemisvaliokunta	Tutkimusvaliokunta	Nimitysvaliokunta
<b>Hallituksen jäsenet 31.12.2022</b>				
Mikael Silvennoinen		5/5		2/2
Hilpi Rautelin		5/5	3/3	2/2
Kari Jussi Aho	4/4		3/3	
Maziar Mike Doustdar (23.3.2022 alkaen)		2/4		
Ari Lehtoranta	4/4			
Veli-Matti Mattila		5/5	3/3	
Eija Ronkainen	4/4		3/3	
Karen Lykke Sørensen (23.3.2022 alkaen)	3/3		3/3	
Heikki Westerlund				2/2
Annika Ekman				2/2
Petteri Karttunen				1/2
Timo Maasilta			-	2/2
<b>Entiset hallituksen jäsenet</b>				
Pia Kalsta (23.3.2022 asti)	1/1		-	
Jukka Ylppö (23.3.2022 asti)				-

## 5.3 Hallituksen valiokuntien työjärjestykset

Työjärjestyksen mukaan valiokunnilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan niiden rooli rajoittuu esitysten tekemiseen hallitukselle. Hallitus on vahvistanut kaikille valiokunnille työjärjestykset.

### 5.3.1 Tarkastusvaliokunnan työjärjestys

Tarkastusvaliokunnan työjärjestyksen mukaan valiokunnassa on vähintään kolme jäsentä, jotka hallitus nimeää keskuudestaan vuosittain hallituksen toimikaudeksi. Jäsenillä on oltava riittävä asiantuntemus ja kokemus ottaen huomioon valiokunnan tehtävälue ja tilintarkastusta koskevat pakolliset tehtävät, vähintään yhdellä jäsenellä tulee olla asiantuntemusta laskentatoimesta tai tilintarkastuksesta.

Jäsenten enemmistön on oltava riippumattomia yhtiöstä ja vähintään yhden jäsenen on oltava riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Jäsenten pätevyys ja riippumattomuus arvioidaan hallinnointikoodin mukaisesti.

Valiokunta kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa, ja se raportoi säännöllisesti toiminnastaan hallitukselle.

Valiokunta keskittyy erityisesti yhtiön taloudellista raportointia ja valvontaa koskeviin asioihin. Sen tehtävä on mm:

- seurata ja arvioida taloudellista raportointijärjestelmää
- seurata ja arvioida yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien toimivuutta ja tehokkuutta
- seurata ja arvioida, miten yhtiön ja sen lähipiirin kesken tehtävät sopimukset ja muut oikeustoimet täyttävät vaatimukset tavanomaiseen toimintaan kuulumisesta ja markkinaehdoista
- seurata ja arvioida tilintarkastajan toiminnan laadukkuutta ja riippumattomuutta ja tämän harjoittamaa muiden kuin tilintarkastuspalvelujen tarjoamista
- valmistella yhtiön tilintarkastajan valinta
- seurata yhtiön taloudellista tilannetta
- talousraportoinnin prosessin ja riskienhallintaprosessin seuranta
- arvioida lakien ja määräysten noudattamista koskevia prosesseja yhtiössä.

### 5.3.2 Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan työjärjestys

Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta toimii Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin tarkoittamana palkitsemisvaliokuntana. Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan työjärjestyksen mukaan valiokunnassa on vähintään kolme jäsentä, jotka hallitus valitsee keskuudestaan vuosittain hallituksen toimikaudeksi. Valiokunnan jäsenistä enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia hallinnointikoodin tarkoittamalla tavalla. Jäsenillä on oltava valiokunnan tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja kokemus.

Valiokunta kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa, ja se raportoi toiminnastaan säännöllisesti hallitukselle.

Valiokunnan tehtävänä on mm. valmistella ja arvioida Orion Oyj:n toimitusjohtajan ja Orion-konsernin johtoryhmän palkitsemis- ja nimitysasioita sekä seuraajasuunnittelu. Valiokunta myös valmistelee yhtiössä noudatettavat palkitsemisen periaatteet. Valiokunnan tehtävänä on myös organisaation kehittämisen arviointi sekä valmistella ja arvioida muun henkilöstön palkitsemisen periaatteita. Valiokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan sen rooli rajoittuu esitysten tekemiseen hallitukselle.

### 5.3.3 Tutkimusvaliokunnan työjärjestys

Tutkimusvaliokunnan työjärjestyksen mukaan valiokunnassa on vähintään kolme jäsentä, jotka hallitus valitsee keskuudestaan vuosittain hallituksen toimikaudeksi. Jäsenillä on oltava valiokunnan tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja kokemus.

Valiokunta kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa, ja se raportoi säännöllisesti toiminnastaan hallitukselle.

Valiokunta analysoi, arvioi ja tekee Orion-konsernin tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan liittyvistä asioista esityksiä hallitukselle. Valiokunta esittää hallitukselle arvionsa tutkimus- ja tuotekehitystoiminnasta, olennaisista kumppanuusmahdollisuuksista ja portfolion tilanteesta.

## 5.3.4 Nimitysvaliokunnan työjärjestys

Hallituksen jäsenistä koostuvien valiokuntien lisäksi yhtiöllä on nimitysvaliokunta, johon hallinnointikoodin suosituksesta poiketen voi kuulua myös muita henkilöitä kuin hallituksen jäseniä. Poikkeamisen perustelut esitetään tämän selvityksen kohdassa **1 Yleiset periaatteet**. Nimitysvaliokunnan jäsenten enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia hallinnointikoodin tarkoittamalla tavalla. Jäsenillä on oltava valiokunnan tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja kokemus. Toimitusjohtaja tai konsernin johtoryhmään kuuluva henkilö ei saa olla valiokunnan jäsen.

Valiokunnan työjärjestyksen mukaan hallitus valitsee valiokunnan jäsenet ja yhden jäsenistä puheenjohtajaksi. Ennen valintaa hallitus kuulee äänimäärän mukaan yhtiön suurimpien osakkeenomistajien näkemyksiä valiokunnan kokoonpanosta. Kuuleminen tapahtuu tapaamisessa, johon kutsutaan äänimäärän mukaan yhtiön kaksikymmentä suurinta osaksluetteloon merkittyä osakkeenomistajaa. Suurimpia osakkeenomistajia laskettaessa ei kuitenkaan huomioida sellaisia osakkeenomistajia, joiden omistamien osakkeiden nojalla ei saa osallistua yhtiökokoukseen. Valiokunnan jäsenten toimikausi päättyy hallituksen valittua seuraavan nimitysvaliokunnan. Valiokunta kokoontuu tarpeen mukaan ja raportoi toiminnastaan säännöllisesti hallitukselle.

Valiokunnan tehtävänä on valmistella ja antaa hallitukselle suositus varsinaiselle yhtiökokoukselle tehtävästä ehdotuksesta hallituksen kokoonpanoksi ja palkkioiksi. Palkkioiden valmistelu tapahtuu yhtiön toimielinten palkitsemispolitiikan mukaisesti. Valiokunta ilmoittaa hallitukselle suosituksensa yhtiökokoukselle tehtävistä ehdotuksista hallituksen kokoonpanoksi ja palkkioiksi. Valiokunnan valmistelemaa suositusta ei pidetä osakkeenomistajan tekemänä ehdotuksena yhtiökokoukselle eikä valiokunnan suosituksella ole vaikutusta hallituksen itsenäiseen päätöksentekovaltaan tai oikeuteen tehdä ehdotuksia yhtiökokoukselle. Valiokunnan muihin tehtäviin kuuluu hallituksen monimuotoisuutta koskevien periaatteiden valmistelu ja hallituksen jäsenten seuraajasuunnittelu.

## 6 Toimitusjohtaja

Vuonna 2022, Orionin toimitusjohtaja Timo Lappalainen ilmoitti hallitukselle, että käyttää mahdollisuuttaan jäädä eläkkeelle 60-vuotiaana. Lappalainen toimi Orionin toimitusjohtajana 31.10.2022 asti. Orionin hallitus nimitti Liisa Hurmeen Orionin toimitusjohtajaksi ja Orion-konsernin johtoryhmän puheenjohtajaksi 1.11.2022 alkaen. Liisa Hurme on syntynyt vuonna 1967 ja hän on koulutukseltaan biokemian tohtori.

Toimitusjohtajan tehtäviä on tarkemmin selostettu kohdassa **2.1.3 Emoyhtiön toimitusjohtaja**.

## 7 Johtoryhmä

### Konsernin johtoryhmän kokoonpano 31.12.2022

Liisa Hurme	Toimitusjohtaja ja johtoryhmän puheenjohtaja
Satu Ahomäki	Johtaja, Kaupalliset toiminnot
Olli Huotari	Johtaja, Esikuntatoiminnot
Juhani Kankaanpää (1.11.2022 alkaen)	Johtaja, Global Operations, Fermion
Jari Karlson	Johtaja, Talous ja hallinto sekä Eläinlääkkeet
Virve Laitinen	Johtaja, Erityistuotteet
Outi Vaarala	Johtaja, Tutkimus ja tuotekehitys

Johtoryhmän jäsenten lisäksi johtoryhmässä toimii henkilöstön edustaja. Henkilöstöä vuonna 2022 edusti johtoryhmässä Jani Korhonen, Development Manager, Clinical Product Development.

Tiedot johtoryhmän jäsenten osakeomistuksista Orion Oyj:ssä ovat tämän selvityksen kohdassa **12** ja johtoryhmän jäsenten esittelyt kohdassa **14**. Myöhemmin päivitetty esittelytiedot johtoryhmän jäsenistä esitetään yhtiön verkkosivuilla osoitteessa [www.orion.fi](http://www.orion.fi).

Johtoryhmän roolia ja vastuita on tarkemmin selostettu kohdassa **2.1.4 Konsernin johtoryhmä**.

## 8 Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

### 8.1 Taloudellisen raportoinnin sisäinen valvonta

#### 8.1.1 Tavoitteet

Orionin taloudellisen raportoinnin luotettavuuden varmentava sisäinen valvonta on osa konsernin yleistä sisäistä valvontaa, jonka tavoitteena on varmistaa, että toiminta on tehokasta ja tuloksellista, liiketoimintariskit on hallittu asianmukaisesti, lakeja, säännöksiä ja yhtiöjärjestystä noudatetaan ja informaatio on luotettavaa.

Taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa riittävällä tavalla taloudellisen raportoinnin oikeellisuus sekä taata sisäisten ohjeiden sekä lakien ja muiden säännösten noudattaminen.

#### 8.1.2 Valvontaympäristö

Orionin hallitus vastaa osakeyhtiölain mukaisesti kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Toimitusjohtaja vastaa kirjanpidon lain mukaisuudesta ja varainhoidon luotettavasta järjestämisestä.

Konsernin operatiivinen liiketoiminta tapahtuu tulosyksiköissä.

Konsernitason eri toimintoyksiköt tarjoavat tulosyksiköille niiden tarvitsemia palveluita ja vastaavat koko konsernin laajuisesti oman vastuualueensa toiminnan järjestämisestä.

Linjatoiminnot toimivat vastuualueellaan kaikkia konsernin tulosyksiköitä tukien ja tarjoten liiketoiminnoille niiden tarvitsemia palveluita. Linjatoiminnot vastaavat muun muassa seuraavista toiminnoista: myynti- ja markkinointi (Global Sales), toimitusketju sekä tutkimus ja kehitys.

Konsernitason esikuntayksiköt toimivat johtamis- ja valvontajärjestelmän osana osallistuen toimialueellaan konserniin kuuluvien yksiköiden toiminnan ohjaukseen ja valvontaan. Tässä tehtävässään esikuntayksiköt avustavat toimitusjohtajaa konsernin johtamisessa. Esikuntayksiköt vastaavat konsernitason muun muassa seuraavista toiminnoista: taloushallinto ja rahoitus, sijoittajasuhteet, henkilöstöhallinto, lakiasiat, immateriaalioikeudet, viestintä, sisäpiirihallinto, yritysvastuu ja tietohallinto. Konsernin sisäinen tarkastus on järjestetty ulkoistettuna palveluna, joka raportoi hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Tulosyksiköt, toiminnot ja taloushallinto ovat vastuussa siitä, että taloudelliseen raportointiin liittyvät kontrollit on määritelty ja että kontrollit ovat tehokkaat ja ajantasaiset. Orionin taloudellisesta raportoinnista vastaavat taloushallinnon henkilöt sekä liiketoimintaprosesseista vastaavat henkilöt ovat avainasemassa kehittäessään sisäistä valvontaa ja raportointikäytäntöjä. Tietäällä alueilla kontrolli- ja valvontavastuu on keskitetty konsernin taloustoiminnolle.

Orionin arvot ja johtamisjärjestelmä sisältäen Code of Conduct -ohjeiston ovat perustana taloudelliseen raportointiin liittyvälle valvontaympäristölle. Toimitusjohtaja ja yhtiön muu johtoryhmä vastaavat eettisten periaatteiden ja taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden merkityksen korostamisesta. Organisaatorakenne ja resurssien allokointi on suunniteltu valvomaan tehokkaasti taloudellista raportointia ja tehtävien eriyttämistä.

#### 8.1.3 Riskien arviointi

Riskien arvioinnin edellytyksenä on, että organisaation tavoitteet on määritelty. Taloudellisessa raportoinnissa yleisenä tavoitteena on raportoinnin luotettavuus. Tämä tarkoittaa sitä, että liiketapahtumat kirjataan ja raportoidaan laskentasäätöjen mukaisesti. Arvioidut riskit on huomioitu kontrolloimpympäristössä.

Riskien arviointi sisältää myös väärinkäytöksiin liittyvien riskien arvioinnin.

#### 8.1.4 Valvontatoimenpiteet

Valvontatoimenpiteet ovat toimintaohjeita ja menettelytapoja, joiden avulla saadaan riittävä varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja joita noudattamalla pyritään varmistamaan, että johdon määrittelemät, riskienhallinnan kannalta tärkeät toimenpiteet toteutetaan tehokkaasti.

Orionin taloudellisen raportoinnin kontrolliympäristö sisältää taloushallinnon menettelytavat, prosessikuvaukset ja ohjeet, tietojärjestelmien kontrollit sekä tuloksen, taloudellisen tilanteen ja kassavirran säännöllisen analysoinnin. Kontrollien tarkoitus on varmistaa raportoinnin ja kirjanpidon oikeellisuus sekä suojautua arvioiduilta riskeiltä.

Muut riskeihin ja prosesseihin liittyvät politiikat ja ohjeet on dokumentoitu osana Orionin johtamisjärjestelmää.

## 8.1.5 Viestintä

Yhtiön viestintä tukee taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden ja luotettavuuden varmentamista. Orionin henkilökunnalla on pääsy kaikkiin taloudellisen raportoinnin kannalta merkityksellisiin periaatteisiin ja ohjeisiin.

Konsernin taloushallinto ja controller-toiminto vastaavat siitä, että konsernin kaikissa osissa noudatetaan yhteisiä laskentaperiaatteita sekä yhteisiä käytäntöjä ennustamisessa ja raportoinnissa. Heillä on myös vastuu näiden asioiden viestinnästä konsernin eri yksiköissä. Orionin controller-verkostolla on säännöllisiä tapaamisia ja koulutusta osaamisen varmistamiseksi.

Konsernin keskitetty taloushallinto laatii johdolle säännöllisesti raportit toiminnan tuloksesta, jota täydentävät controllereiden laatimat analyysit ja kommentit suorituksen tasosta. Konsernin johtoryhmälle toimitetaan taloudelliset raportit kuukausittain. Väli- ja vuositilinpäätösten taloudelliset raportit käsitellään tarkastusvaliokunnan kokouksissa ja tämän jälkeen hallituksessa.

## 8.1.6 Seuranta

Kontrollien tehokkuutta seurataan säännöllisesti osana johtamista, jotta alun perin tehokas kontrolli ei muutu tehottomaksi toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten vuoksi. Myös kontrolleja päivitetään, jotta ne vastaavat muutoksiin prosesseissa, tietoteknisissä järjestelmissä ja henkilöstössä.

Hallitus ja tarkastusvaliokunta seuraavat säännöllisesti yhtiön taloudellista tulosta ja suoriutumista. Tähän liittyy myös seuranta, onko yhtiöllä olemassa tarpeeksi prosesseja, joilla arvioidaan riskejä ja kontrollien tehokkuutta taloudellisen raportoinnin osalta kaikilla organisaatiosasoilla. Tarkastusvaliokunta valvoo yhtiön taloutta, taloudellista raportointia, riskien hallintaa sekä sisäistä tarkastusta osana yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmää. Sisäisen valvonnan puutteet kommunikoidaan ajoissa korjaavista toimenpiteistä vastuussa oleville tahoille sekä tarvittaessa johdolle ja hallitukselle.

Sisäinen tarkastus arvioi taloudellisen raportointiprosessien sisäistä valvontaa sekä niihin liittyviä prosesseja ja menettelyjä osana liiketoimintaprosessien tarkastuksia.

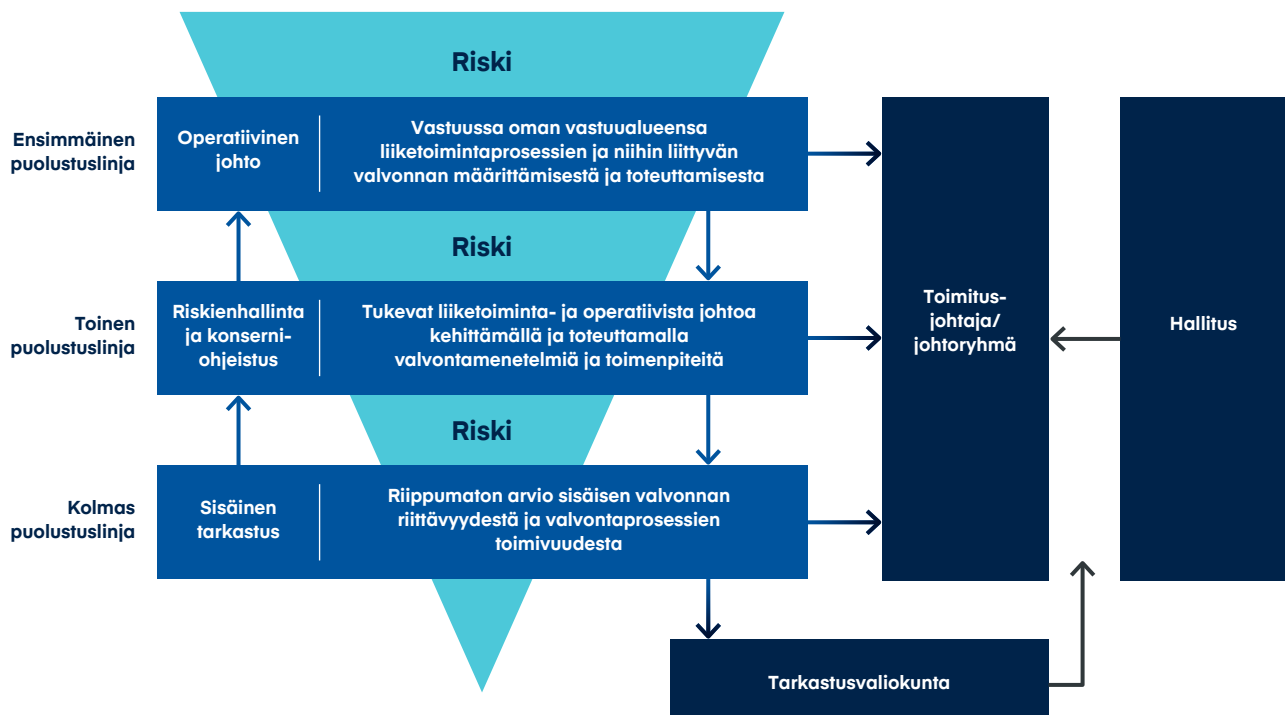
## 8.2 Riskienhallinta Orion-konsernissa

### 8.2.1 Riskienhallinnan päämäärä ja toimintamalli

Riskienhallinnan perustarkoituksena on tunnistaa, mitata ja hallita käytettävissä olevin keinoin ne riskit, jotka mahdollisesti uhkaavat yhtiön toimintaa sekä asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Riskien hallinta on erottamaton osa päivittäisiä johtamisprosesseja sekä Orion-konsernin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmäkokonaisuutta (Corporate Governance) ja liittyy yhtiön vastuurakenteisiin sekä toiminnan valvonnan periaatteisiin. Riskienhallinta noudattaa hyvän hallintotavan periaatteita sekä pörssiyhtiöille annettuja suosituksia, säännöksiä ja määräyksiä.

Riskienhallintaprosessin käytännön toteutus, kehittäminen ja seuranta perustuvat kolmen puolustuslinjan malliin. Roolit ja vastuut jakautuvat puolustuslinjoittain seuraavasti:



## 8.2.2 Riskienhallinnan periaatteet

Riskit määritellään tekijöiksi, jotka uhkaavat asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja riskit mitataan niiden vaikutuksen ja todennäköisyyden mukaan. Riskienhallinta on jatkuva prosessi ja se on osa yhtiön strategiaprosessia, operatiivista suunnittelua, päivittäistä päätöksentekoa ja toiminnan seuranta. Riskienhallinta on myös osa sisäistä valvontajärjestelmää.

Toiminnassaan Orion-konsernin liiketoimintayksiköt toteuttavat harkittua riskinottoa ja päätökset perustuvat huolelliseen arviointiin ja harkintaan mm. riskinoton ja siihen liittyvän tuoton suhteen.

Riskienhallintatyön tavoitteena on järjestelmällisesti tunnistaa, arvioida sekä kustannustehokkaalla toiminnalla hallita riskit ja siten:

- varmistaa, että tunnistetut henkilöstöön, asiakkaisiin, tuotteisiin, maineeseen, omaisuuteen, tietopääomaan ja yhtiön toimintakykyyn vaikuttavat riskit on hallittu lain edellyttämällä tavalla ja muutoin siten kuin parhaan tietämyksen ja taloudelliset olosuhteet huomioiden on perusteltua
- täyttää sidosryhmien odotukset (omistajat, asiakkaat, henkilöstö, kumppanit ja yhteiskunta)
- varmistaa liiketoiminnan häiriötön jatkuminen.

Riskienhallintapolitiikan perustana ovat Orion-konsernin päätetyt strategiat sekä taloudelliset tavoitteet. Yhtiön strategian toteuttamista ja tavoitteiden saavuttamista uhkaavat riskit pyritään tunnistamaan, analysoimaan ja arvottamaan.

Tunnistettuihin riskeihin reagoidaan siten, että yhtiö voidaan suojata menetyksiä vastaan tai riskeihin liittyvät mahdollisuudet voidaan hyödyntää.

## 8.2.3 Riskien luokittelu

Riski voi olla sisäinen tai ulkoinen tapahtuma, joka vaarantaa yhtiön mahdollisuuksia saavuttaa asetetut tavoitteensa. Riskit jaetaan seuraaviin pääryhmiin, jotka voidaan tarvittaessa jakaa alaryhmiin:

1. Strategiset riskit
2. Operatiiviset riskit
3. Taloudelliset riskit
4. Compliance-riskit.

### 8.2.3.1 Strategiset riskit

Strategisten riskien kenttään voidaan lukea yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmän sekä raportointiperiaatteiden kattavuus. Hallinnointikoodin mukainen selkeä hallinto- ja ohjausjärjestelmä luo luottamusta Orion-konserniin ja sen johtamiseen. Luottamuksen perustana on, että järjestelmän olennaisimmat piirteet ja periaatteet on selostettu julkisesti, ja että eri tahojen vastuut, oikeudet, velvollisuudet ja raportointisuhteet ovat määritelty selkeästi. Lisäksi yhtiö kasvattaa sidosryhmiensä, kuten ympäröivän yhteiskunnan, pääomamarkkinoiden ja omistajiensa luottamusta muun ohella tiedottamalla tapahtumista, yhtiön toiminnasta ja taloudellisesta tilanteestaan avoimesti, totuudenmukaisesti, johdonmukaisesti ja oikea-aikaisesti.

#### 8.2.3.1.1 Liiketoiminnan pitkän aikavälin kehitysriskit

Uusien lääkkeiden kehittämiseen liittyy merkittäviä riskejä, jotka johtuvat kehitystyön vaatimasta pitkästä aikajänteestä sekä lopputulokseen liittyvästä epävarmuudesta; saadaanko tuote koskaan markkinoille. Tätä strategista riskiä pyritään hallitsemaan seuraavin keinoin:

- konsernissa on muitakin terveydenhuoltoon liittyviä liiketoiminta-alueita kuin omien alkuperälääkkeiden kehittämiseen perustuvia yksiköitä. Näitä konsernin liiketoimintaa tasapainottavia muita yksiköitä ovat mm. geneeriset lääkkeet, eläinlääkkeet ja Fermion
- lääkkeiden tuotevalikoimaa pyritään pitämään riittävän laajana
- tuotekehitys- ja markkinointiriskiä jaetaan työskentelemällä tiiviissä yhteistyössä partnereiden kanssa.

Alkuperälääkkeiden osuus konsernin liikevaihdosta ja tuloksesta on merkittävä. Orion tekee intensiivistä tutkimusta tavoitteenaan tuoda omia, uusia alkuperälääkkeitä kansainvälisille markkinoille, mutta konsernilla ei kuitenkaan ole takeita siitä, että näiden uusien tuotteiden tuonti markkinoille tapahtuu odotusten mukaisesti. Lisäksi yhteistyössä partnereiden kanssa voi tapahtua muutoksia, esimerkiksi yritysjärjestelyistä johtuen.

#### 8.2.3.1.2 Tutkimus- ja kehitysriskit

Alkuperälääkkeiden kehittämiseen liittyy monia epävarmuustekijöitä. Tyypillisesti markkinoille asti pääsee vain noin yksi kymmenestä kliiniseen vaiheeseen edenneestä tutkimushankkeesta. Tärkeimmät syyt kehitysprojektien epäonnistumiseen liittyvät tutkittavana olevan lääkeaihion tehoon tai turvallisuuteen, mutta myös sen terveystaloudelliseen lisäarvoon. Tämän vuoksi lääkkeen farmakologisia ominaisuuksia, kuten tehoa ja turvallisuutta, sekä terveystaloudellista hyötyä kartoitetaan vaiheittain etenevissä tutkimuksissa. Kliinisiä, ihmisillä tehtäviä tutkimuksia voidaan tehdä vain lääkeviranomaisen ja eettisten komiteoiden luvalla.

Lääkkeen farmakologiaa ja turvallisuutta testataan laajasti prekliinisten laboratoriomallien avulla, sekä seuraamalla siedettävyyttä ja haittavaikutuksia kaikissa kliinisten tutkimusten vaiheissa.

Laajoissa tutkimushankkeissa Orionin hallitus tekee päätöksen siirtyä tutkimuksen vaiheesta seuraavaan. Pienemmissä hankkeissa päätöksen tekee konsernin ylin johto. Nämä päätökset perustuvat aina laajaan analyysiin, jossa arvioidaan siihen mennessä saavutettuja tutkimustuloksia ja markkinatilannetta. Myyntilupahakemusta ja valmisteyhteenvetoa varten lääketutkimuksen eri vaiheet ja tulokset dokumentoidaan huolellisesti lääkeviranomaisten arvioitavaksi. Lääkkeen aiheuttamat haittavaikutukset ovat viranomaisten edellyttämässä seurannassa myös markkinoille tulon jälkeen.

Taloudelliset riskit kasvavat tutkimusten edetessä kliinisiin ihmistutkimuksiin. Tutkimusten kallein jakso on viimeinen, niin sanottu kolmas kliininen tutkimusvaihe, joka on monikansallinen ja se käsittää useita satoja, tai jopa tuhansia potilaita. Tutkimusten kaksoissockomenetelmällä pyritään saamaan mahdollisimman luotettava kuva lääkkeen tehosta ja turvallisuudesta. Tämän vuoksi Orion jakaa kolmannen vaiheen tutkimuksiin liittyvää suurta taloudellista riskiä tekemällä nämä tutkimukset pääsääntöisesti yhteistyössä toisen, muun ohella tuotteen markkinointiin osallistuvan lääkeyhtiön kanssa. Yhteistyö ulkopuolisten tahojen kanssa on kuitenkin myös varhaisemmissa tutkimuksen vaiheissa olennainen osa riskienhallintaa. Yhtiön tavoitteena on löytää tapoja, joilla tutkimushankkeiden määrä voidaan pitää riittävän suurena jakamalla yhteistyökumppanien kanssa niiden kuluja ja niihin liittyviä riskejä, mutta myös niistä mahdollisesti saatavia tuottoja.

#### 8.2.3.1.3 Geneeriseen kilpailuun liittyvät riskit

Lääkealalle on tyypillistä, että ns. geneeristen lääkkeiden valmistajat yrittävät saada omat, yleensä alkuperäisvalmistajan tuotteita halvemmat lääkkeensä myyntiin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Tämä voi tapahtua esimerkiksi pyrkimällä murtamaan oikeusteitse alkuperäisvalmistajan patentit tai muut immateriaalioikeudet jo ennen näiden raukeamista. Tästä toiminnasta voi aiheutua alkuperäisvalmistajalle korkeita oikeudenkäynti- ja muita kuluja sekä mahdollisesti merkittäviä myynnin menetyksiä.

Orion pyrkii tuotteitaan kehittäessään suojaamaan ne mahdollisimman hyvin ja laaja-alaisesti sekä puolustamaan tehokkaasti tuotteidensa oikeuksia sekä yksin että yhdessä markkinointipartnereidensa kanssa.



#### 8.2.3.1.4 Lääkkeiden hintojen laskupaine

Normaalin hintakilpailun lisäksi lääkkeiden hintoihin laskupainetta luovat monet pääsääntöisesti viranomaispäätösten aikaansaamat tekijät valtioiden pyrkiessä hillitsemään kansallisten lääkekustannusten nousua. Näitä ovat esimerkiksi lääkevaihto eli geneerinen substituuutio ja viitehintoihin perustuvat korvattavuuskäytännöt sekä niitä koskevissa säännöksissä tapahtuvat muutokset, sekä lääkkeiden hintojen ja korvattavuuden leikkaukset. Hintojen laskua lisää myös EU:n alueella tapahtuva rinnakkaistuonti.

Orion varautuu näihin seikkoihin pitämällä tuotevalikoiman riittävän monipuolisena, lisäämällä jatkuvasti kustannustehokkuutta sekä kohdentamalla sekä kehitys- että myyntiresurssit oikein.

### 8.2.3.2 Operatiiviset riskit

#### 8.2.3.2.1 Myynti- ja liikeriskit

Lääkkeiden myynti vaatii soveltamaan markkinakohtaisia toimintamalleja. Perinteisen laajan myyntiedustajien verkoston ylläpitäminen nostaa kiinteitä kustannuksia. Orionin liiketoiminta perustuu Euroopassa omaan ja ulkopuoliseen myyntiverkostoon ja muilla alueilla pääosin yhteistyökumppaneiden avulla tapahtuvaan myyntiin. Vuonna 2022 Orion jatkoi maantieteellistä laajentumistaan kahdelle uudelle markkina-alueelle Kaakkois-Aasiassa ja Tyynenmeren alueella, Australiaan ja Uuteen-Seelantiin.

Tällä rakenteella pyritään löytämään tasapaino käytettävissä olevien resurssien ja riskinkantokyvyn sekä omien uusien alkuperätuotteiden maailmanlaajuisen markkinoinnin vaatimien panostusten välillä. Joillakin markkinoilla tietyt tuoteryhmät myydään vain tarjouksien perusteella vakuutusyhtiöille tai sairaaloiden tuotehankintaorganisaatioille.

Niillä alueilla, joilla Orionilla on oma myyntiorganisaatio, kannattavuuden ylläpitäminen edellyttää myynnin myönteistä kehitystä. Tämä edellyttää yleensä tarpeeksi laajaa tuotevalikoimaa.

Orion seuraa koko ajan eettisen markkinoinnin sääntöjä ja käytäntöjä eri maissa ja toimii vastuullisesti niiden mukaan. Niiden sisältämät velvoitteet viedään sisäisiin ohjeistuksiin sekä niistä pidetään säännöllisiä koulutuksia myyntihenkilöille.

#### 8.2.3.2.2 Lääketuotantoriskit

Lääkkeiden valmistus on säännöllisten viranomaistarkastusten kohteena. Lääkkeiden tulee olla turvallisia, tehokkaita ja kaikki laatuvaatimukset täyttäviä. Lääketuotannossa joudutaan jo näiden lakisääteisten vaatimusten johdosta kiinnittämään huomiota erilaisiin lääkkeen turvallisuutta ja laatua uhkaaviin riskeihin.

Lääkkeiden asianmukainen laatu varmistetaan järjestelmällisellä toiminnan kokonaishallinnalla, joka kattaa kaikki lääkkeiden laatuun välittömästi ja välillisesti vaikuttavat asiat. Toimintaa ohjataan kattavalla ohjeistuksella sekä riittävällä materiaalien ja valmisteiden ennako- ja jälkivalvonnalla.

Orionin laaja tuotevalikoima ja laaja toimittajaverkosto saattavat aiheuttaa riskejä toimitusvarmuudelle. Eri maiden viranomaiset ja keskeiset asiakkaat suorittavat säännöllisiä ja yksityiskohtaisia tarkastuksia Orionin toimipisteissä. Jos tarkastuksen tulos johtaa merkittäviin korjauksiin toimenpiteisiin, sillä voi olla ainakin väliaikaisia, toimitusvarmuutta heikentäviä ja kustannuksia nostavia vaikutuksia. Tätä riskiä kuitenkin pienennetään Orionin toimesta jatkuvan parantamisen toimenpiteillä ja säännöllisellä auditointiohjelmalla. Orionin tuotevalikoimassa on myös muiden lääkeyhtiöiden valmistamia tuotteita sekä tuotteita, jotka Orion valmistaa itse, mutta joihin muut yhtiöt toimittavat lääke- tai muita raaka-aineita. Näiden valmistajien toimitusvarmuuteen tai tuotteiden laatuun mahdollisesti liittyvät ongelmat voivat aiheuttaa riskin Orionin toimitusvarmuudelle. Myös Suomen lääkejakeleussa käytössä oleva yksikanavajärjestelmä, jossa Orionin tuotteet on toimitettu asiakkaille vain yhden tukkukaupan kautta, saattaa aiheuttaa riskejä toimitusvarmuudelle.

#### 8.2.3.2.3 Juridiset, immateriaalioikeudelliset ja viranomaissäännöksiin liittyvät riskit

Lääkealaa koskevat useat viranomaisten erityismääräykset, ja ala on viranomaisten tarkassa valvonnassa. Lääkkeiden valmistus, jakelu ja lääketutkimus edellyttävät viranomaisten toimilupia. Myös kilpailuviranomaiset valvovat lääkealaa. Orionissa on selkeät toimintaperiaatteet, joilla huolehditaan näiden määräysten noudattamisesta.

Lääkealalle on tyypillistä immateriaalioikeuksien erittäin keskeinen asema. Orionin aseman varmistamiseksi niin myynnissä olevien kuin kehitettävien tuotteiden patenttiilannetta seurataan koko ajan maailmanlaajuisesti. Näin huolehditaan siitä, että Orionin kehittämien tuotteiden oikeuksia pystytään puolustamaan, ja että Orion ei itse loukkaa muiden patenteja tai muita immateriaalioikeuksia.

Patenttisuoja on kuitenkin ajallisesti rajoitettu ja merkittävän tuotteen patenttisuojan umpeutuminen voi vaikuttaa negatiivisesti konsernin liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan tulokseen. Orionilla ei ole myöskään takeita siitä, että kehitettävälle uusille tuotteille saadaan patenttisuoja halutussa laajuudessa tai että viranomaiset myöntävät tuotteille vaadittavat myyntiluvat.

#### 8.2.3.2.4 Tuotevastuuriskit

Kuten aiemmin tutkimus- ja kehitysriskien kuvauksessa todettiin, uuden alkuperäislääkkeen tuloa markkinoille edeltävät laajat, vaiheittain etenevät tutkimukset, joissa kartoitetaan lääkkeen farmakologisia ominaisuuksia, kuten tehoa ja turvallisuutta. Lääkkeen myynnin ja markkinoinnin aloittaminen edellyttää lääkeviranomaisten myöntämää myyntilupaa.

Lääkkeen aiheuttamat haittavaikutukset ovat viranomaisten edellyttämässä seurannassa myös markkinoille tulon jälkeen. Orion pyrkii edellä kuvatuin tutkimukseen ja lääketuotantoon liittyvin keinoin sekä markkinoilta saatujen turvallisuusilmoitusten perusteella ennalta varmistamaan, ettei tuotteisiin liity potilaiden kannalta ja lääkkeiden tuottamaan hyötyyn suhteutettuna kohtuuttomia riskejä, jotka saattaisivat johtaa korvausvastuuseen tai tuotteen poistoon markkinoilta.

Tuotevastuuriskin taloudellisten vaikutuksien varalta Orion-konsernin tuotteet ja toiminta on vakuutettu toiminta- ja tuotevastuuvakuutuksilla, jotka kattavat myös kliiniset tutkimukset. Vakuutuksen tarkoituksena on antaa suoja vakuutusnottajan mahdollisen vahingonkorvausvelvollisuuden varalta. Edellä mainittua suojaa on rajoitettu tavanomaisilla vakuutusehdoilla mm. rahamääräisesti. Lisäksi vakuutussuojan ulkopuolelle jäävät tietyt tuotteet ja lääkkeiden vaikuttavat aineet, joista osa kuuluu myös Orionin liiketoiminnan piiriin. Näiden ei kuitenkaan arvioida kasvattavan olennaisesti Orionin tuotevastuuriskiä.

#### 8.2.3.2.5 Vahinkoriskit

Lakisäateisten vakuutusten lisäksi Orionilla on omaisuus-, liiketoiminnan keskeytys- ja vastuuvakuutukset kattamassa oleelliseksi arvioituja ja vakuutusten avulla rajattavia vahinkoriskejä.

#### 8.2.3.2.6 Yritysturvallisuusriskit

Konsernin yritysturvallisuusohjeet sisältyvät Orionin sisäiseen johtamisohjeistoon. Konsernin turvallisuuspolitiikalla pyritään varmistamaan toiminnan häiriötön jatkuvuus, henkilöiden turvallisuus, omaisuuden ja ympäristön suojaaminen vahingoilta sekä tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvien toimenpiteiden riittävyys. Yritysturvallisuusohjeet sisältävät turvallisuustoiminnan periaatteet ja ne kattavat lisäksi ohjeet kriisinhallintaan. Ohjeistuksen lisäksi tietoturvapoliittikka sisältää tietoturvan tavoitteet, keskeiset periaatteet ja vastuut. Tietoturvapoliittikka sisältää tietoturvatavoitteet, keskeiset periaatteet ja tietoturvaan liittyvät vastuut.

Tieto on oleellinen osa Orionin aineetonta pääomaa. Tiedon keruuseen, käsittelyyn, taltiointiin ja välittämiseen Orion soveltaa tehokkaita, turvallisia ja luotettavasti toimivia informaatiojärjestelmiä, jotka varmistavat osaltaan konsernin operatiivisen toiminnan sujumisen ja jatkuvuuden. Tarkoituksenmukaisilla informaatiojärjestelmillä Orion huolehtii myös erityisesti lääkeliiketoimintaa koskevista velvolluuksistaan turvata lääkevalmisteidensa saatavuus, lääketurvallisuus ja tiedon luotettavuus.

Tieto- tai kyberturvallisuusriski toteutuu, jos tieto tai tietojärjestelmä ei ole oikeiden henkilöiden käytettävissä, tieto on tahattomasti tai ilkeästi muuttunut tai tieto on päätyntä ulkopuolisten haltuun. Informaation ja sen hallintajärjestelmiin kohdistuvia riskejä sekä tieto- ja kyberturvallisuusriskejä Orion hallitsee säännöllisillä riskinarvioilla, toimitilojen ja tietojärjestelmien suojauksella, tieto- ja kyberturvallisuutta vahvistavilla toimintatavoilla ja varmistamalla henkilöstön tietoisuuden tietoturvaan ja kyberturvallisuuteen kohdistuvista riskeistä ja uhista.

#### 8.2.3.2.7 Ympäristöön, sosiaalisiin asioihin ja henkilöstöön liittyvät riskit

Konsernin ympäristö, työterveys ja työturvallisuus (EHS) -ohjeistus määrittelee menettelytavat ja vastuut mahdollista vaaraa aiheuttavien poikkeamien ja poikkeamatilanteiden ennakointiin, ehkäisemiseen ja havaitsemiseen. Lisäksi ohjeistus määrittää, miten näiden tilanteiden riskit tunnistetaan, arvioidaan, käsitellään ja hallitaan. EHS-asioiden hallintaa seurataan vuosittain sisäisillä tarkastuksilla. Toimintaa parannetaan jatkuvasti tunnistamalla kehityskohteita. Vastuullisuusasioiden riskienhallinta, mukaan lukien EHS-riskit, ovat myös osa toimittajien ja kumppaneiden valinta- ja hallintakäytäntöjä.

Orionin merkittävimmät ympäristövaikutukset kohdistuvat raaka-aineiden, energian ja veden kulutukseen, ilmaan ja jätevesiin meneviin päästöihin sekä toiminnasta syntyvän jätteen määrään. Vaikutusalueille määritellään vuosittaiset kehitystoimet, joiden toteutumista seurataan mm. mittaamalla päästöjä, jättemääriä ja resurssien käyttömääriä. Kaikilla konsernin tuotantolaitoksilla on toiminnan vaatimat, voimassa olevat ympäristöluvat.

Yhtiön tavoitteena on parantaa työturvallisuutta, sillä mahdolliset vahingot ja tapaturmat ovat olennaisimpia sosiaalisiin asioihin ja henkilöstöön liittyviä riskejä. Yhtiö tekee jatkuvasti töitä vahinkojen ja tapaturmien estämiseksi sekä turvallisuuskulttuurin edelleen kehittämiseksi mm. kattavilla koulutuksilla, säännöllisillä tarkastuksilla ja kannustamalla turvallisuushavaintojen tekemiseen.

Ympäristöön, sosiaalisiin asioihin ja henkilöstöön liittyvien riskien yksi tyypillinen vaikutus on yhtiön maineeseen kohdistuva vahinko. Riskienhallinnan lisäksi yhtiön viestintä on luotettavaa, läpinäkyvää, kattavaa ja oikea-aikaista maineriskien välttämiseksi. Johdonmukainen viestintä niin myönteisistä kuin kielteisistäkin asioista mahdollistaa myös ennakkoinnin ja mahdollisista poikkeamista oppimisen.

#### **8.2.3.2.8. Pitkittyneeseen COVID-19-pandemiaan liittyvät riskit**

Vaikka pandemian pahimmat vaikutukset olivat vuonna 2022 lievempiä kuin vuonna 2021, pitkittynyt ja vaihteleva pandemia vaikutti silti suoraan tai välillisesti moniin Orionin toiminnan osa-alueisiin. Orionin henkilöstö pystyi jatkamaan työtään enemmän paikan päällä jokseenkin normaalisti ja ilman suurempia keskeytyksiä, ja myös logistiikkaketju toimi hyvin, vaikkakin kustannustaso kasvoi.

COVID-19-pandemia aiheutti edelleen joitakin saatavuushaasteita raaka-aineiden, puolivalmiiden ja valmiiden annostuotteiden hankinnassa. Orion onnistui lieventämään riskejä kasvattamalla varastoja vaarantamatta saatavuutta asiakkaalle. COVID-19-pandemia vaikutti edelleen auditointiohjelmiin, ja tietyillä maantieteellisillä alueilla oli rajoituksia. Vuonna 2022 osa toimittajien ja yhteistyökumppaneiden auditoinneista suoritettiin etänä. Vastaavasti osa Orionin toimintojen auditoinneista tehtiin etänä.

#### **8.2.3.2.9 Tuotehankinta- ja yritysostoriskit**

Orion pyrkii laajentamaan liiketoimintaansa ostamalla tai sisäänlisensoimalla kehitteillä olevia tai jo valmiita, markkinoilla olevia tuotteita muilta lääkeyhtiöiltä, tai mahdollisesti ostamalla muita lääketai bioalan yrityksiä. Tällaisia hankkeita toteutettaessa pyritään noudattamaan asianmukaista huolellisuutta sekä hyödyntämään yhtiön sisäistä ja ulkoista osaamista suunnitteluvaiheessa, toteutusvaiheessa sekä sulautettaessa ostettuja toimintoja yhtiön muuhun toimintaan.

Tuotehankintoihin ja mahdollisiin yritysostoihin voi liittyä tavanomaisia yrityskauppavastuita ja riskejä sekä muita niiden luonteeseen ja arvoon liittyviä vastuita ja riskejä.

#### **8.2.3.2.10 Osaamisen turvaaminen**

Orionin menestys on riippuvainen sen ylimmän johdon, tutkimus- ja kehitys- sekä muun henkilöstön osaamisesta. Yhtiön henkilöstöjohtamisen tavoitteena on työhyvinvoinnin edistäminen sekä osaamisen ja työyhteisön jatkuva kehittäminen. Lisäksi Orionin menestys on riippuvainen yhtiön kyvystä palkata, kehittää, kouluttaa ja motivoida ammattitaitoisia henkilöstöä sekä pitää heidät konsernin palveluksessa.

### **8.2.3.3 Taloudelliset riskit**

Konserni altistuu useammille eri taloudellisille riskeille toiminnassaan. Tällaisia riskejä ovat mm. valuuttakurssi-, luotto- ja likviditeettiriski. Näitä ja muita rahoitusriskejä on kuvailtu alla tarkemmin. Konsernin rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on pienentää markkinariskeistä ja vastapuoliriskistä aiheutuvia negatiivisia vaikutuksia konsernin tulokseen ja kassavirtaan sekä varmistaa riittävä maksuvalmius.

Rahoitusriskien hallinnan pääperiaatteet on määritelty konsernin rahoituspolitiikassa, jonka muutokset hyväksyy joko emoyhtiön hallitus tai toimitusjohtaja ja jonka toteuttamisesta konsernin rahoitusosasto vastaa. Rahoitustoiminnot on keskitetty konsernin rahoitusosastolle.

#### **8.2.3.3.1 Markkinariski**

Konserni altistuu markkinariskille valuuttakurssin, markkinakoron ja sähkön hinnan osalta.

##### *8.2.3.3.1.1 Valuuttakurssiriski*

Konsernin valuuttakurssiriski on jaettu transaktioriskiin ja translaatoriskiin.

### **Transaktioriski**

Transaktioriski muodostuu ulkomaan valuutan määräisistä liiketoiminnallisista (mm. myynnit ja ostot) ja rahoituksellisista (mm. lainat, talletukset ja korkovirrat) tase-eristä ja tulevista ennustetuista kassavirroista. Ennustetuissa kassavirroissa huomioidaan seuraavan 12 kuukauden erät. Transaktioriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti. Rahoituspolitiikan mukaisesti merkittävien valuuttojen tase-erät suojataan normaalisti välillä 90–105 % ja 12 kuukauden ennakoidut kassavirrat välillä 0–50 %. Suojausinstrumentteina käytetään enintään 12 kuukauden pituisia valuuttajohdannaisia.

Konsernin kannalta merkittävimmät liiketoiminnallisten erien valuutat ovat Yhdysvaltain dollari, Ruotsin kruunu, Puolan zloty, Tanskan kruunu ja Norjan kruunu. Minkään yksittäisen valuutan osuus kokonaispositiosta ei ole merkittävä. Näiden valuuttojen yhdistetyt positiot esitetään taulukkona tilinpäätöksen 2022 liitetiedoissa 6.2.1.1.

Konsernin sisäiset lainat ja talletukset ovat tytäryhtiön paikallisessa valuutassa ja näistä merkittävimmät on suojattu täysimääräisesti valuutanvaihtosopimuksilla.

Valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti joko liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin tai rahoitustuottoihin ja -kuluihin riippuen siitä, onko operatiivisesti tarkasteltuna suojattu myyntituottoja vai rahoitusvaroja ja -velkoja. Etappimaksuihin liittyvien johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan joko suojaamaan niihin liittyvää myyntiä tai liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

### **Translaatoriski**

Translaatoriski muodostuu euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden omista pääomista. Näiden tytäryhtiöiden oma pääoma 31.12.2022 oli 63,2 (2021: 63,2) miljoonaa euroa. Merkittävin translaatoriski muodostuu Ison-Britannian punnasta. Translaatiopositiota ei ole suojattu.

### **Herkkyysanalyysi**

Valuuttakurssien muutosten vaikutusta konsernin tulokseen (ennen verovaikutusta) tilinpäätöshetkellä on kuvattu tilinpäätöksen 2022 liitetiedoissa 6.2.1.1. merkittävien valuuttojen osalta. Herkkyysanalyysissä oletetaan valuuttakurssimuutosten olevan +/- 10 % (vieras valuutta heikkenee/vahvistuu 10 %) ja muiden tekijöiden pysyvän muuttumattomina. IFRS 7:n mukainen herkkyysanalyysi sisältää ainoastaan taseessa olevat rahoitusvarat ja -velat ja siten analyysissä ei ole huomioitu positioon kuuluvaa ennustettua seuraavan 12 kuukauden valuuttavirtaa. Herkkyysanalyysissä ei huomioida myöskään mahdollista translaatiopositiota. Jos konserni ei sovelta suojauslaskentaa, niin kaikki valuuttakurssien muutoksista aiheutuvat voitot ja tappiot kirjautuvat tulosvaikutteisesti suoraan tuloslaskelmaan.

#### **8.2.3.3.1.2 Sähkön hintariski**

Hintariskillä tarkoitetaan sähkömarkkinahintojen muutoksista aiheutuvaa riskiä. Sähkön markkinahinta vaihtelee runsaasti mm. sääolosuhteiden, vesitilanteen sekä päästökaupan mukaan. Konserni hankkii käyttämänsä sähköenergian pääosin kiinteähintaisena sopimuksena tai Suomen hinta-alueen spot-hintaan sidottuna toimituksena ja altistuu jälkimmäisen osalta sähkön hintavaihtelulle. Tätä hintariskiä ei suojata.

#### **8.2.3.3.1.3 Korkoriski**

Korkotason muutokset vaikuttavat konsernin rahavirtaan ja tulokseen. Konsernin korollinen vieras pääoma oli 31.12.2022 yhteensä 213,9 (2021: 108,4) miljoonaa euroa, joka koostuu pitkäaikaisista lainoista ja vuokrasopimusveloista. Pitkäaikaisista rahoituslaitoslainoista 108,8 miljoonaa euroa on sidottu vaihtuvaan euribor-korkoon. Konsernin altistumista markkinakorkojen nousulle vähentää se, että konsernin rahavaroista 31.12.2022 104,9 (2021: 0,0) miljoonaa euroa on sijoitettu lyhyen koron instrumentteihin.

Korkotason nousun vaikutusta korkokuluihin on arvioitu herkkyysanalyysillä, jossa oletetaan korkotason nousevan vuonna 2023 yhdellä prosenttiyksiköllä (1 %) tilinpäätöshetkellä hinnoitelluista koroista muiden tekijöiden pysyessä ennallaan. Muutoksen vaikutus tulokseen ennen veroja olisi -0,6 miljoonaa euroa (2021: 0,0). Laskelmassa ei ole huomioitu vuokrasopimusvelkoja.

#### **8.2.3.3.2 Vastapuoliriski**

Vastapuoliriskin toteutuessa konsernin vastapuoli ei täytä sopimusveloitteitaan ja tämän seurauksena konsernilta jää varoja saamatta. Maksimi luottoriski 31.12.2022 oli 513,8 (2021: 392,1) miljoonaa euroa, joka koostui rahoitusvaroista vähennettynä rahoitusveloissa olevien johdannaisten arvoilla (tilinpäätöksen 2022 liite 6.1). Pääasialliset riskit liittyvät myyntisaamisiin sekä rahavaroihin ja rahamarkkinasijoituksiin.

Konsernin rahoituspolitiikka määrittelee konserniyhtiöiden vastapuolina toimivien rahoituslaitosten luottokelpoisuusvaatimukset. Vastapuolille on luottokelpoisuuden ja vakavaraisuuden perusteella määritetty limiitit, joita seurataan ja ylläpidetään säännöllisesti. Rahamarkkinasijoitusten pituus on maksimissaan 12 kuukautta.

Konsernin asiakasluottopolitiikka määrittelee asiakkaiden luokittelun ja limiittien määrittelyn perusteet sekä tavat, joilla luottoriskiä hallitaan. Asiakkaiden maksukäyttäytymistä ja taloudellista tilannetta seurataan ja tehokasta perintää toteutetaan säännöllisesti. Luottoriskiä voidaan pienentää vaatimalla maksuehdoksi ennakkomaksua tai maksun vakuudeksi remburssia tai pankkitakausta sekä käyttämällä luottovakuutuksia. Lääketeollisuudessa myyntisaamiset tyypillisesti keskittyvät eri maantieteellisten alueiden jakelijoille. Tietyissä maissa konserni myy myös suoraan paikallisille sairaaloille. 25 suurinta asiakasta muodosti 73,0 % myyntisaamisista 31.12.2022 (2021: 72,3 %). Myyntisaamisiin ei uskota sisältävän oleellista riskiä (tilinpäätöksen 2022 liite 3.7). Tilikauden tulosta vaikuttavasti kirjatut luottotappiot olivat nettona 0,2 (2021: -0,0) miljoonaa euroa.

### 8.2.3.3 Maksuvalmiusriski

Konsernin tavoitteena on säilyttää hyvä maksuvalmiusasema kaikissa olosuhteissa. Maksuvalmiutta turvaavat liiketoiminnan rahavirta sekä rahavarat ja muut rahamarkkinasijoitukset. Yhtiöllä on 100 miljoonan euron sitovat, nostamattomat kahdenkeskiset luottolimiitit, jotka erääntyvät vuonna 2024. Lisäksi konsernilla on 100 miljoonan euron vahvistamaton yritystodistusohjelma, josta tilinpäätöshetkellä ei ollut laskettu liikkeelle yritystodistuksia.

Konsernin korollinen velka 31.12.2022 oli 213,9 (2021: 108,4) miljoonaa euroa, joka koostui Euroopan investointipankilta (EIB) nostetuista 188,2 miljoonan euron lainoista, Invetin eläinlääkeliiketoiminnan hankinnan yhteydessä konserniin siirtyneistä pankkilainoista sekä vuokrasopimusveloista. Vuokrasopimusvelat pois lukien korollisten velkojen keskimaturiteetti on 4,7 vuotta (2021: 4,2 vuotta). Konsernin rahavarat ja rahamarkkinasijoitukset 31.12.2022 olivat 332,6 (2021: 216,7) miljoonaa euroa. Ylimääräisiä kassavaroja sijoitettaessa turvataan konsernin likviditeetti käyttämällä pääsääntöisesti lyhytaikaisia, hyvän luottokelpoisuuden omaavia euromääräisiä korkoinstrumentteja. Jokaiselle sijoituskohteelle on määritelty kohdekohtainen limiitti.

Konsernin rahoitusvelkojen, koronmaksujen ja johdannaissopimusten ennustetut diskonttaamattomat rahavirrat esitetään tilinpäätöksen 2022 liitetiedoissa 6.2.3.

### 8.2.3.3.4 Pääomarakenteen hallinta

Konsernin taloudellisissa päämäärissä on pääomarakenteeseen liittyen määritetty tavoitteeksi säilyttää omavaraisuusaste, konsernin oma pääoma suhteessa taseen loppusummaan, vähintään 50 %:n tasolla. Tämä omavaraisuusaste ei ole yhtiön näkemys optimaalisesta pääomarakenteesta, vaan se on osa kokonaisuutta, jossa määritellään toiminnan kasvuun ja kannattavuuteen liittyviä tavoitteita sekä yhtiön osingonjakopolitiikka.

Yhtiön luottolimiittisopimusten ehtoissa on määritelty kovenantteja, joiden rikkoutuessa velkojalla on halutessaan oikeus eräännyttää velka ennenaikaisesti. Kovenanttien laskennassa käytetyt tunnusluvut on laskettu lainasopimuksessa olevien laskentakaavojen mukaisesti. Lainoissa määriteltyjen taloudellisten kovenanttien tasot ja niiden vastaavat arvot 31.12.2022 on esitetty tilinpäätöksen 2022 liitetiedoissa 6.2.4. Orion täytti nämä taloudelliset kovenantit 31.12.2022.

## 8.2.3.4 Compliance-riskit

Compliance-riskillä tarkoitetaan oikeudellisiin tai hallinnollisiin seuraamuksiin, taloudellisiin tappioihin tai maineen menettämiseen liittyviä riskejä, jotka ovat seurausta siitä, että yritys on jättänyt noudattamatta sen toimintaan sovellettavia lakeja, asetuksia tai muita hallinnollisia määräyksiä. Konsernin compliance-riskienhallinnalla varmistetaan toiminnan määräystenmukaisuus niin lainsäädännön kuin yhtiön omien sääntöjen kannalta.

### 8.2.3.4.1 Code of Conduct ohjaa kaikkea toimintaa

Orion edellyttää, että koko henkilöstö perehtyy Code of Conduct -ohjeistoon ja toimii sen mukaisesti. Orionin yhteistyökumppaneita koskee vastaavasti eettinen toimintaohje, Third Party Code of Conduct. Orionin Code of Conduct ja Third Party Code of Conduct kattavat lukuisia sääntöjen noudattamista koskevia aiheita, kuten korruption ja lahjonnan kieltäminen, työvoimaa, työterveyttä ja -turvallisuutta ja ympäristön suojelua koskevat vakiintuneet vaatimukset sekä ihmisoikeuskysymykset.

### 8.2.3.4.2 Lääketoimiala on vahvasti säänneltyä

Lääketoimiala on hyvin säänneltyä ja alalla toimiakseen tarvitaan erilaisia toimilupia, näin myös Orionilla. Viranomaiset tarkastavat vaatimusten mukaista toimintaa säännöllisesti ja Orionin on toteennäytettävä ja raportoitava sen toteutuminen

sekä hallinnointi. Toimintaan liittyvien lakien, asetusten tai muiden määräysten noudattaminen on hyvin olennaista ja käytännössä monelle orionilaiselle normaalia päivittäistä työtä. Konkreettisimmillaan niin Euroopan lääkeviraston (EMA) kuin Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen (FIMEA) vaatimukset kuvataan erilaisiksi sisäisiksi työohjeiksi (WI) ja standarditoimintaohjeiksi (SOP). Lisäksi Orion soveltaa sisäisissä ohjeistuksissa Euroopan tutkivan lääketeollisuuden keskusjärjestön (EFPIA, European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations) vaatimuksia. Sisäisten työohjeiden ja standarditoimintaohjeiden käyttämistä ja päivittämistä toiminnan eri osa-alueille hallitaan erillisessä järjestelmässä, johon kaikilla on pääsy.

#### 8.2.3.4.3 Compliance-riskien hallinta Orionilla

Compliance-riskkejä liittyy lähes kaikkeen Orionin tekemiseen, joten vastuu compliance-riskien hallinnasta on eri toiminnoissa. Orionin compliance-toiminta on hajautettu eri toimintoihin. Sen tarkoitus on seurata säännöstöjä, informoida niistä, soveltaa ja laatia niistä omia ohjeita sekä valvoa ja raportoida niiden toteuttamista. Pääosan tästä työstä tekevät Orionin laatutoiminto, lääketurvallisuus- ja rekisteröintiasastot, EHS (ympäristö, työterveys ja työturvallisuus) osasto, sisäinen tarkastus sekä lakitoiminto.

#### 8.2.3.4.4 Yhtiö kouluttaa henkilöstöä

Koulutus ja tietoisuuden lisääminen ovat tärkeimpiä toimia compliance-riskien lieventämisessä. Compliance-riskien ja sääntöjen sekä eettisten toimintatapojen tiedostamiseksi ja tietoisuuden lisäämiseksi Code of Conduct -ohjeiston verkkokoulutus on henkilöstölle pakollinen. Kohdennetulle osalle henkilöstöstä myös korruption ja lahjonnan torjunnan verkkokoulutus on pakollinen. Yhtiö huolehtii orionilaisten, joille koulutukset ovat pakollisia, suorittavan ne. Koko Orionin henkilöstölle on suunnattu myös GDPR-verkkokurssi, jonka suorittavat kaikki henkilötietojen käsittelyyn osallistuvat henkilöstön jäsenet. Orionilla on myös väärinkäytösten ilmoittamiseksi julkinen ilmoituskanava, joka täydentää organisaation tavanomaisia tiedotus- ja ilmoituskanavia. Kanava edistää hyvää hallintotapaa ja eettistä toimintaa sekä parantaa prosesseja mahdollisen tiedonannon jälkeen.

## 8.3 Valvontatoimenpiteet

### 8.3.1 Raportointi ja tiedonvälitys

Orionin tehokkaat ja yhdenmukaiset toimintaprosessit perustuvat yhtenäiseen toiminnanohjausjärjestelmään. Toiminnan ohjaamista varten laaditaan kuukausittaiset talousraportit, joissa esitetään toteutuneen tuloksen lisäksi vertailu toteutuneen ja tavoitteen välillä sekä ennuste tulevasta kehityksestä. Orionilla on eri toiminnoissa käytössä myös lukuisia tavoitteiden asettamisen ja seurannan mittareita, joiden avulla toimintaa valvotaan ja ohjataan asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Riskejä ja niiden hallintakeinoja seurataan ja raportoidaan liiketoimintayksiköissä ja eri toiminnoissa niiden sisäisesti konsernitason periaatteiden ja ohjeiden pohjalta määrittämien prosessien mukaisesti. Konsernitasolla riskeistä raportoidaan toimitusjohtajalle ja johtoryhmälle osana vuosisuunnittelua sekä erikseen tarvittaessa.

Raportointi hallitukselle ja tarkastusvaliokunnalle tapahtuu tarkastusvaliokunnan vuosisuunnitelmissa kuvattuina ajanjaksoina sekä aina kun hallitus, tarkastusvaliokunta, toimitusjohtaja tai sisäisen tarkastus näkee siihen erityisiä syitä.

### 8.3.2 Seuranta ja tarkastus

Orion Oyj:n hallitus vastaa riskienhallintapolitiikan hyväksymisestä ja valvoo, että johto toimii sen mukaisesti. Hallituksen vastuulla on valvoa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuutta hyvän hallintotavan mukaisesti.

Hallitus on delegoinut tarkastusvaliokunnalle valtuudet arvioida liiketoimintariskejä ja niiden raportointia sekä riskienhallinnan kattavuutta. Tarpeen mukaan tarkastusvaliokunta vie asioita hallituksen päätettäväksi ja arvioitavaksi. Tarkastusvaliokunta käsittelee riskienhallintaan liittyviä kysymyksiä työjärjestyksensä mukaisella aikataululla sekä aina kun hallitus, tarkastusvaliokunta, toimitusjohtaja tai sisäinen tarkastus näkee siihen erityistä syytä.

Toimitusjohtaja vastaa riskien hallinnasta, sen vaatimista resursseista ja raportoinnista hallitukselle ja tarkastusvaliokunnalle riskienhallintapolitiikan, päätetyn toimintamallin sekä muiden erityisten vaatimusten ja tarkoituksenmukaisen käytännön mukaisesti. Toimitusjohtaja delegoi riskienhallinnan käytännön toteutuksen yhtiön organisaatorakenteiden mukaisella tavalla ylimmän johdon edustajille, jotka ovat vastuussa toiminnoista, joiden alueella riskit ovat.

Toiminnan valvontaa ja ohjausta varten konsernissa on sisäinen tarkastus, joka on järjestetty ulkoistettuna palveluna ja joka raportoi työssään tarkastusvaliokunnalle. Sisäinen tarkastus vastaa säännöllisestä riippumattoman arvioinnin suorittamisesta

riskienhallinnan riittävydestä ja riskienhallintaprosessin toimivuudesta. Suunnitelman tämän arvioinnin toteutuksesta tarkastusvaliokunta käsittelee ja hallitus hyväksyy osana sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelmaa.

Riskienhallinta kuuluu jokaiselle orionilaiselle ja sen tulee olla kaikilla organisaation tasolla osa normaalia päivittäistä työtä huolimatta siitä, että vain konsernin kannalta merkittävimpiä riskejä seurataan konsernin johtoryhmässä ja hallituksessa. Riskin omistajien vastuulla on, että heidän vastualueillaan riskejä käsitellään säännöllisesti. Riskin omistajien vastuulla on myös määrätä vastuuhenkilö tai henkilöt, jotka käytännössä vastaavat kyseisen riskin hallinnasta ja raportoinnista. Nämä henkilöt vastaavat omien alueittensa osalta riskienhallinnan prosessista ja riskien asianmukaisesta käsittelystä.

Yhtiön oman sisäisen riskienhallinnan lisäksi yhtiön riskejä arvio myös lakisäätöisen tilintarkastus, jonka tehtävänä on todentaa, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Lisäksi tilintarkastus käsittelee yhtiön kirjanpidon ja hallinnon tarkastuksen. Emoyhtiön varsinaisen tilintarkastajan päävastuullinen tilintarkastaja koordinoi konsernin tytäryhtiöiden tilintarkastusta yhdessä toimitusjohtajan ja sisäisen tarkastuksen kanssa.

## 9 Sisäpiirihallinto

Orion-konsernin sisäpiirihallinto on järjestetty Nasdaq Helsinki Oy:n (Nasdaq Helsinki) sisäpiiriohjeen mukaisesti. Konsernilla on oma sisäpiiriohje (Orionin sisäpiiriohje), joka perustuu soveltuvaan EU-lainsäädäntöön, erityisesti markkinoiden väärinkäyttöasetukseen (596/2014, MAR, muutoksineen) ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) tai muiden tahojen MAR:n nojalla antamiin määräyksiin ja ohjeisiin, ja Suomen lainsäädäntöön, erityisesti arvopaperimarkkinalakiin (746/2012, muutoksineen) ja rikoslakiin (39/1889, muutoksineen), sekä Nasdaq Helsingin sisäpiiri- ja muihin ohjeisiin ja Finanssivalvonnan (Fiva) ohjeisiin. Jos Orionin sisäpiiriohjeen ja soveltuvan lainsäädännön ja määräysten välillä on eroavaisuutta, noudatetaan soveltuva lainsäädäntöä sekä siihen liittyviä määräyksiä.

Orionin sisäpiiriohjeen mukaisesti yhtiön johtohenkilöiden ja heidän lähipiirinsä on ilmoitettava yhtiölle ja Fivalle jokaisesta heidän omaan lukuunsa tehdystä yhtiön rahoitusvälineisiin liittyvästä, MAR:n määritelmän mukaisesta liiketoimesta. Yhtiö julkistaa ko. tiedot pörssitiedotteilla. Yhtiö on määritellyt MAR:n tarkoittamiksi johtohenkilöiksi Orion Oyj:n hallituksen jäsenet ja Orion-konsernin johtoryhmän jäsenet.

## 10 Lähipiiripolitiikka

Orion Oyj:n lähipiiripolitiikan tarkoitus on määritellä periaatteet lähipiirille, lähipiiritoimien valvonnalle ja arvioinnille sekä varmistaa lähipiiritoimien asianmukainen hyväksyminen, julkistaminen ja raportointi. Lähipiiritoimi on voimavarojen, palveluiden tai veloitteiden siirto raportoivan yhteisön ja sen lähipiiriin kuuluvan osapuolen välillä riippumatta siitä, tapahtuuko veloitus vai ei. Lähipiiritoimet eivät ole kiellettyjä, mutta pakottavat säännöt ja säädökset ohjaavat päätöksentekoa, arviointia, seuranta, julkistusta ja raportointia. Lähipiiriasioissa Orion Oyj ("Orion") noudattaa osakeyhtiölakia, Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia ja IAS 24 -tilinpäätösstandardia. Orionin hallitus on vastuussa lähipiiritoimien seurannasta ja arvioinnista sekä lähipiiripolitiikasta.

### 10.1 Lähipiiri ja johtoon kuuluvat avainhenkilöt

Orion määrittelee lähipiirin ja lähipiiritoimet IAS 24:n mukaisesti. Lähipiirisuhde syntyy omistajuudesta, eläkejärjestely-yhteydestä tai johtamisyhteyksistä. Henkilö tai henkilön läheinen perheenjäsen on raportoivan yhteisön lähipiiriä, jos kyseisellä henkilöllä on (1) määräysvalta tai yhteinen määräysvalta toisen kanssa raportoivassa yhteisössä, (2) on huomattava vaikutusvalta raportoivassa yhteisössä tai (3) kyseinen henkilö on raportoivan yhteisön tai tämän emoyhtiön avainhenkilö.

Orionin lähipiiriin kuuluvat seuraavat tahot:

1. Tytäryhtiöt, osakkuusyhtiöt ja yhteisyritykset
2. Orionin hallituksen jäsenet
3. Orionin toimitusjohtaja
4. Orion-konsernin johtoryhmän jäsenet
5. Kohdissa 2-4 mainittujen henkilöiden läheiset perheenjäsenet, joihin kuuluvat esimerkiksi:
  - a. Lapset (mukaan lukien täysi-ikäiset) ja puoliso tai elämäkumppani
  - b. Puolison tai elämäkumppanin lapset (mukaan lukien täysi-ikäiset lapset)
  - c. Henkilön ja tämän puolison tai elämäkumppanin huollettavat

6. Yhteisö, jossa kohdissa 2–5 tarkoitettu henkilö käyttää välitöntä tai välillistä määräysvaltaa, tai jossa hänellä on huomattava välitön tai välillinen vaikutusvalta/omistus. Tyypillisesti huomattava omistus tai vaikutusvalta syntyy 20–50 % omistuksella tai äänivallalla.

7. Orionin Eläkesäätiö

Johdon avainhenkilöihin kuuluvat Orionin hallituksen jäsenet, Orionin toimitusjohtaja ja Orion-konsernin johtoryhmän jäsenet.

## 10.2 Lähipiiritoimien tunnistaminen

**Johdon avainhenkilöiden** tulee toimittaa Orionin hallituksen sihteerille **etukäteen** tiedot **mahdollisista** omista ja läheisten perheenjäsenien sekä edellä kappaleessa 10.1. kohdassa 6 tarkoitettujen yhteisöjen tiedossaan olevista lähipiiritoimista (muista kuin Orionin työsuhteeseen liittyvästä palkitsemisesta) sekä muutokset läheisissä perheenjäsenissä ja kohdassa 6 tarkoitetuissa yhteisöissä. Toimitetun tiedon tulee sisältää kaikki merkittävät seikat mukaan lukien kyseinen lähipiiriin kuuluva osapuoli. Orion ylläpitää luettelo lähipiiristään.

Jokainen johdon avainhenkilö on myös velvollinen vuosittain toimittamaan Orionin hallituksen sihteerille tiedon omista ja läheisten perheenjäseniensä sekä edellä kappaleessa 10.1. kohdassa 6 tarkoitettujen yhteisöjen tiedossaan olevista lähipiiritoimista (muista kuin Orionin työsuhteeseen liittyvästä palkitsemisesta) sekä päivitetyn listan läheisistä perheenjäsenistään ja kohdassa 6 tarkoitetuista yhteisöistä. Tiedot on toimitettava viimeistään tammikuun 15. päivä koskien edellistä kalenterivuotta. Orionin hallituksen sihteeri pitää kirjaa tässä kappaleessa tarkoitetuista, tiedossaan olevista lähipiiritoimista ja raportoi tällaiset lähipiiritoimet hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle.

Orionin talousosasto seuraa ja arvioi tytäryhtiöihin, osakkuusyhtiöihin, yhteisyrityksiin ja Orionin Eläkesäätiöön liittyviä lähipiiritoimia.

## 10.3 Lähipiiritoimia koskeva päätöksenteko

Kaikki lähipiiritoimet, jotka eivät kuulu yhtiön tavanomaiseen toimintaan tai tehdään poiketen tavanomaisista kaupallisista ehdoista, edellyttävät hallituksen päätöstä lähipiiritoimen toteuttamisesta. Johdon avainhenkilö ei voi osallistua häntä itseään, läheisiä perheenjäseniään eikä edellä kappaleessa 10.1. kohdassa 6 tarkoitettuja yhteisöjä koskevaa lähipiiritoimea koskevaan päätöksentekoon huomioiden kuitenkin osakeyhtiölain sallimat osakkeenomistajien toimet, joihin ei sovelleta osakkeenomistajan lähipiiritoimiin liittyviä esteellisyyssäännöksiä, kuten esimerkiksi hallituksen palkitsemista koskevat yhtiökokouspäätökset ja kokonaan omistetun tytäryhtiön kanssa tehtävät toimet.

## 10.4 Lähipiiritoimien raportointi

Orion julkistaa lähipiiritoimet Nasdaq Helsingin sääntöjen ja muiden Orionia velvoittavien normien mukaisesti. Lisäksi Orion raportoi lähipiiritoimet tilinpäätöksen liitetiedoissa. Orion julkistaa tilinpäätöksen liitetiedoissa eri lähipiiritahoistaan ainakin seuraavat tiedot:

- Lähipiiritoimien rahamäärä
- Avointen saldojen rahamäärä, niiden ehdot ja niihin liittyvät takaukset
- Avoimiin saldoihin liittyvät epävarmoja saamisia koskevat varaukset
- Kaudella tehdyt kulukirjaukset menetetyistä tai epävarmoista lähipiirisaamisista.



# 11 Tilintarkastus

Orion Oyj:llä on yksi tilintarkastaja, joka on tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi on tilikausi, ja tilintarkastajan tehtävä päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Orionin vuoden 2022 yhtiökokous valitsi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n yhtiön tilintarkastajaksi. Tilikaudella 2022 päävastuullisena tilintarkastajana toimi KHT Kimmo Antonen. Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab on toiminut Orionin tilintarkastajana tilikaudesta 2018 alkaen.

## 11.1 Tilintarkastajan palkitseminen

Tilintarkastajille maksetaan palkkiot Orion Oyj:n hyväksymän laskun mukaisesti.

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:lle maksettiin palkkioita seuraavasti:

1 000 EUR	2022	2021
Tilintarkastus	340	319
Tilintarkastuslain mukaiset toimeksiannot	45	15
Veroneuvonta	10	10
Muut palvelut	62	0
<b>Yhteensä</b>	<b>457</b>	<b>344</b>

# 12 Hallituksen ja johdon osakeomistukset Orion Oyj:ssä

## Hallitukseen 23.3.2022 valittujen jäsenten osakeomistukset Orion Oyj:ssä 31.12.2022

	A-osakkeita, kpl	Muutos vuoden alusta A, kpl	B-osakkeita, kpl	Muutos vuoden alusta B, kpl	Osakkeita yhteensä, kpl	Osuus koko osakekannasta, %	Osuus kaikista äänistä, %
Mikael Silvennoinen	0	0	8 797	970	8 797	0,01	0,00
Hilpi Rautelin	1 800	0	4 161	593	5 961	0,00	0,01
Kari Jussi Aho	75 763	0	1 365	485	77 128	0,05	0,19
Maziar Mike Doustdar <sup>1</sup>	0	0	485	485	485	0,00	0,00
Ari Lehtoranta	0	0	3 161	593	3 161	0,00	0,00
Veli-Matti Mattila	0	0	3 841	485	3 841	0,00	0,00
Eija Ronkainen	535 500	0	39 615	485	575 115	0,41	1,36
Karen Lykke Sørensen <sup>1</sup>	0	0	485	485	485	0,00	0,00
<b>Hallitus yhteensä</b>	<b>613 063</b>	<b>0</b>	<b>61 910</b>	<b>4 581</b>	<b>674 973</b>	<b>0,48</b>	<b>1,56</b>

<sup>1</sup> Maziar Mike Doustdarin ja Karen Lykke Sørensenin osalta muutokset alkaen 23.3.2022, jolloin he aloittivat hallituksen jäseninä.

Osakeomistukset sisältävät myös määräysvalta-yhteisöjen omistukset.

## Konsernin johtoryhmän jäsenten osakeomistukset Orion Oyj:ssä 31.12.2022

	A-osakkeita, kpl	Muutos vuoden alusta A, kpl	B-osakkeita, kpl	Muutos vuoden alusta B, kpl	Osakkeita yhteensä, kpl	Osuus koko osakekannasta, %	Osuus kaikista äänistä, %
Liisa Hurme	0	0	20 020	2 548	20 020	0,01	0,00
Satu Ahomäki	0	0	38 849	548	38 849	0,03	0,00
Olli Huotari	0	0	68 431	2 039	68 431	0,05	0,01
Juhani Kankaanpää <sup>1</sup>	0	0	3 012	0	3 012	0,00	0,00
Jari Karlson	0	0	37 271	2 039	37 271	0,03	0,00
Virve Laitinen	0	0	16 723	-1 961	16 723	0,01	0,00
Outi Vaarala	0	0	0	0	0	0,00	0,00
<b>Johtoryhmä yhteensä</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>184 306</b>	<b>5 213</b>	<b>184 306</b>	<b>0,13</b>	<b>0,02</b>

<sup>1</sup> Juhani Kankaanpään osalta muutokset alkaen 1.11.2022, jolloin hän aloitti johtoryhmässä.

Osakeomistukset sisältävät myös määräysvalta-yhteisöjen omistukset.

# 13 Orion Oyj:n hallituksen jäsenten esittely



## Mikael Silvennoinen

**Puheenjohtaja**  
Kauppatieteiden maisteri  
s. 1956

- Orion Oyj:n hallituksen puheenjohtaja alkaen 6.5.2020, jäsen alkaen 25.3.2014
- Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja, nimitysvaliokunnan jäsen
- Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

### Ura

2013– Kokopäivätoiminen hallituksen puheenjohtaja, IMS Talent Oy  
1997–2013 Toimitusjohtaja, Pohjola Pankki Oyj  
1997 Johtokunnan jäsen, pääomamarkkinoiden johtaja, Pohjola Pankki Oyj  
1994–1997 Johtokunnan varajäsen, arvopaperitoiminnan ja ulkomaantoiminnan johtaja, Pohjola Pankki Oyj  
1989–1992 Pääomasijoitustoiminnan vetäjä, Pohjola Pankki Oyj  
1988–1989 Rahoitusjohtaja, Wärtsilä Oyj  
1986–1988 Rahoituspäällikkö, Wärtsilä Oyj  
1983–1985 Dealer, Wärtsilä Oyj

### Keskeisimmät nykyiset luottamustoimet

Hallituksen puheenjohtaja: Orion Oyj 2020–  
Hallituksen jäsen: Orion Oyj 2014–, Pontos Oy 2014–

### Keskeisimmät aiemmat luottamustoimet

Hallituksen puheenjohtaja: Pohjola Vakuutus Oy 2005–2012, Pohjola Varainhoito Oy 2005–2012, Helsingin OP Pankki Oyj 1997–2005  
Hallituksen jäsen: Hartwall Capital Oy Ab 2014–2017, Konecranes Oyj 2008–2015, Metsäliitto Osuuskunta 2015–2018, Pohjola Yhtymä Oyj 2000–2001, Unico Banking Group 1997–2013

Palkkiot yhteensä <sup>1</sup>	111 600 €
Kokoukset <sup>2</sup>	12/12
Tarkastusvaliokunta <sup>3</sup>	–
Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta <sup>3</sup>	5/5 ●
Tutkimusvaliokunta <sup>3</sup>	–
Nimitysvaliokunta <sup>3</sup>	2/2 ●
Osakeomistus <sup>4</sup>	8 797 Orion Oyj:n B-osaketta
Riippumaton jäsen	Kyllä

● = Puheenjohtaja

● = Jäsen

<sup>1</sup> Yksityiskohtainen kuvaus vuoden 2022 varsinaisen yhtiökokouksen päättämistä hallituksen palkkioista on esitetty palkitsemisraportissa.

<sup>2</sup> Kokoukset hallituksen jäseneksi valitsemisen jälkeen.

<sup>3</sup> Kokoukset valiokunnan jäseneksi valitsemisen jälkeen.

<sup>4</sup> Hallituksen jäsenten osakeomistukset, Orion Oyj:n A- ja B-osakkeet yhteensä, sisältävät myös määräysvalta-yhteisöjen omistukset.



## Hilpi Rautelin

**Varapuheenjohtaja**  
Professori,  
lääketieteen ja kirurgian tohtori,  
kliinisen mikrobiologian  
erikoislääkäri  
s. 1961

- Orion Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja alkaen 23.3.2022, jäsen alkaen 22.3.2017
- Tutkimusvaliokunnan puheenjohtaja, henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen, nimitysvaliokunnan jäsen
- Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

### Ura

2022– Vieraileva professori, Karolinska Institutet ja Professori emerita, Uppsalan yliopisto, Ruotsi  
2008–2022 Kliinisen bakteriologian professori, Uppsalan yliopisto, Ruotsi  
1986–2016 Helsingin yliopisto, tutkimus- ja opetustehtävissä  
1996–2016: kliininen opettaja 2002–2016 (osa-aikainen 2008–2016), assistentti 1996–2002

### Keskeisimmät nykyiset luottamustoimet

Hallituksen jäsen: Orion Oyj 2017–, Arvo ja Lea Ylppö -säätiö 2011–

### Keskeisimmät aiemmat luottamustoimet

President: European Union of Medical Specialists UEMS, Section of Medical Microbiology, 2012–2020

Hilpi Rautelin on julkaissut n. 160 tieteellistä alkuperäisartikkelia pääasiassa mikrobiologian ja infektiosairauksien alalta kansainvälisissä tieteellisissä julkaisuissa.

Palkkiot yhteensä <sup>1</sup>	73 300 €
Kokoukset <sup>2</sup>	12/12
Tarkastusvaliokunta <sup>3</sup>	–
Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta <sup>3</sup>	5/5 ●
Tutkimusvaliokunta <sup>3</sup>	3/3 ●
Nimitysvaliokunta <sup>3</sup>	2/2 ●
Osakeomistus <sup>4</sup>	5 961 Orion Oyj:n A- ja B-osaketta yhteensä
Riippumaton jäsen	Kyllä



## Kari Jussi Aho

Kauppatieteiden maisteri, MBA  
s. 1960

- Orion Oyj:n hallituksen jäsen alkaen 6.5.2020
- Tarkastus- ja tutkimusvaliokuntien jäsen
- Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

### Ura

2020– Omistajayrittäjä

2004–2019 Päätoiminen hallituksen puheenjohtaja, Rukakeskus-konserni

1987–2004 Toimitusjohtaja, Pyhätunturi Oy

1982–2002 Markkinointipäällikkö, Rukakeskus Oy

### Keskeisimmät nykyiset luottamustoimet

Hallituksen puheenjohtaja: Aho Group Oy 2021–

Hallituksen jäsen: Aava Terveyspalvelut Oy 2016–, Aho Group Oy 2006–, Orion Oyj 2020–, Talous ja Nuoret TAT 2017–

Muuta: EK:n Yrittäjävaltuuskunnan jäsen 2004–

### Keskeisimmät aiemmat luottamustoimet

Hallituksen puheenjohtaja: Aho Group Oy 2006–2012

Hallituksen varapuheenjohtaja: Elinkeinoelämän keskusliitto EK 2017–2020, Ilmavoimien Tuki-Säätiö 2010–2021, Yhtyneet Laboratoriot Oy 2004–2009

Hallituksen jäsen: Cor Group Oy 2007–2011, Haaga Helia Oy 2009–2014, Management Institute of Finland MIF Oy 2012–2014

Hallintoneuvoston jäsen: Orion-yhtymä Oyj 2001–2002

Nimitysvaliokunnan jäsen: Orion Oyj 2006–2019

Muuta: EK:n Yrittäjävaltuuskunnan puheenjohtaja 2017–2020

Palkkiot yhteensä <sup>1</sup>	56 400 €
Kokoukset <sup>2</sup>	12/12
Tarkastusvaliokunta <sup>3</sup>	4/4 ●
Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta <sup>3</sup>	–
Tutkimusvaliokunta <sup>3</sup>	3/3 ●
Nimitysvaliokunta <sup>3</sup>	–
Osakeomistus <sup>4</sup>	77 128 Orion Oyj:n A- ja B-osaketta yhteensä
Riippumaton jäsen	Kyllä

● = Puheenjohtaja

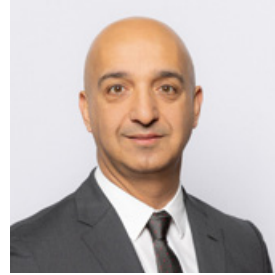
● = Jäsen

<sup>1</sup> Yksityiskohtainen kuvaus vuoden 2022 varsinaisen yhtiökokouksen päättämistä hallituksen palkkioista on esitetty palkitsemisraportissa.

<sup>2</sup> Kokoukset hallituksen jäseneksi valitsemisen jälkeen.

<sup>3</sup> Kokoukset valiokunnan jäseneksi valitsemisen jälkeen.

<sup>4</sup> Hallituksen jäsenten osakeomistukset, Orion Oyj:n A- ja B-osakkeet yhteensä, sisältävät myös määräysvalta-yhteisöjen omistukset.



## Maziar Mike Doustar

Bachelor of Arts (Int. Bus., emphasis  
in Marketing)  
s. 1970

- Orion Oyj:n hallituksen jäsen alkaen 23.3.2022
- Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen
- Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

### Ura

2016– Johtaja, International Operations, johtoryhmän jäsen, Novo Nordisk

2015–2016 Johtaja, Emerging Markets, johtoryhmän jäsen, Novo Nordisk

2013–2015 Johtaja, Emerging Markets, Novo Nordisk

2012–2013 Johtaja, South East Asia, Novo Nordisk

2010–2012 Johtaja, Near East, Novo Nordisk

2007–2010 Johtaja, Business Area Near East, Novo Nordisk

1992–2007 Useita talouden, IT:n, logistiikan, operaatioiden ja markkinoinnin tehtäviä, Novo Nordisk

### Keskeisimmät nykyiset luottamustoimet

Hallituksen jäsen: Orion Oyj 2022–

### Keskeisimmät aiemmat luottamustoimet

Hallituksen jäsen: European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations (EFPIA) 2016–2021

Muuta: Puheenjohtaja, Patient Access Committee, European

Federation of Pharmaceutical Industries and Associations 2017–2021

Palkkiot yhteensä <sup>1</sup>	54 000 €
Kokoukset <sup>2</sup>	9/11
Tarkastusvaliokunta <sup>3</sup>	–
Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta <sup>3</sup>	2/4 ●
Tutkimusvaliokunta <sup>3</sup>	–
Nimitysvaliokunta <sup>3</sup>	–
Osakeomistus <sup>4</sup>	485 Orion Oyj:n B-osaketta
Riippumaton jäsen	Kyllä



## Ari Lehtoranta

Diplomi-insinööri  
s. 1963

- Orion Oyj:n hallituksen jäsen alkaen 22.3.2017
- Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja
- Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

### Ura

2022– Hallitusammattilainen  
 2017–2021 Toimitusjohtaja, Caverion Oyj  
 2014–2016 Toimitusjohtaja, Nokian Renkaat Oyj  
 2010–2014 Keski- ja Pohjois-Euroopan aluejohtaja, KONE Oyj  
 2008–2010 Suurprojektitoiminnan johtaja, KONE Oyj  
 2005–2008 Radio Access -liiketoiminnan vastaava johtaja, Nokia Siemens Networks/Nokia Networks  
 2003–2005 Operatiivisen henkilöstöhallinnon johtaja, Nokia Oyj  
 1999–2003 Broadband Division -yksikön, Systems Integration -yksikön ja asiakaspalveluiden (Euroopan alue) johtaja, Nokia Networks  
 1985–2003 Italian maajohtaja ja lukuisia muita tehtäviä, Nokia Telecommunications

### Keskeisimmät nykyiset luottamustoimet

Hallituksen puheenjohtaja: Koiviston Auto Oy 2022–  
 Hallituksen jäsen: Orion Oyj 2017–, Parmaco Oy 2021–

### Keskeisimmät aiemmat luottamustoimet

Hallituksen puheenjohtaja: Caverion Oyj 2015–2016  
 Hallituksen jäsen: Caverion Oyj 2013–2015  
 Hallintoneuvoston jäsen: Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen 2015–2022

Palkkiot yhteensä <sup>1</sup>	67 000 €
Kokoukset <sup>2</sup>	12/12
Tarkastusvaliokunta <sup>3</sup>	4/4 ●
Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta <sup>3</sup>	–
Tutkimusvaliokunta <sup>3</sup>	–
Nimitysvaliokunta <sup>3</sup>	–
Osakeomistus <sup>4</sup>	3 161 Orion Oyj:n B-osaketta
Riippumaton jäsen	Kyllä

● = Puheenjohtaja

● = Jäsen

<sup>1</sup> Yksityiskohtainen kuvaus vuoden 2022 varsinaisen yhtiökokouksen päättämistä hallituksen palkkioista on esitetty palkitsemisraportissa.

<sup>2</sup> Kokoukset hallituksen jäseneksi valitsemisen jälkeen.

<sup>3</sup> Kokoukset valiokunnan jäseneksi valitsemisen jälkeen.

<sup>4</sup> Hallituksen jäsenten osakeomistukset, Orion Oyj:n A- ja B-osakkeet yhteensä, sisältävät myös määräysvalta-yhteisöjen omistukset.



## Veli-Matti Mattila

Diplomi-insinööri, MBA  
s. 1961

- Orion Oyj:n hallituksen jäsen alkaen 25.3.2021
- Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen ja tutkimusvaliokunnan jäsen
- Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

### Ura

2003– Toimitusjohtaja, Elisa Oyj  
 1997–2003 Toimitusjohtaja, Oy LM Ericsson Ab, Suomi  
 2001–2003 Deputy Head, Ericsson, Nordic and Baltic  
 1994–1997 Tuotemarkkinointipäällikkö, Ericsson, US  
 1986–1989, 1990–1993 Ohjelmistosuunnittelija, tuotepäällikkö, myyntijohtaja, Ericsson  
 1989–1990 Asiantuntija, Ascom Hasler AG, Sveitsi

### Keskeisimmät nykyiset luottamustoimet

Hallituksen jäsen: Orion Oyj 2021–, Palveluolajien työnantajat Palta ry 2019–, Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA 2017–, Elinkeinoelämän tutkimuslaitos Etla 2017–, Mannerheim-säätiö 2017–  
 Muuta: Palveluolajien työnantajat Palta ry:n hallituksen työvaliokunnan jäsen 2019–, Huoltovarmuusneuvoston jäsen 2008–

### Keskeisimmät aiemmat luottamustoimet

Hallituksen puheenjohtaja: Elinkeinoelämän keskusliitto EK 2017–2018, Palveluolajien työnantajat Palta ry 2015–2016  
 Hallituksen varapuheenjohtaja: Palveluolajien työnantajat Palta ry 2014  
 Hallituksen jäsen: Sampo Oyj 2009–2020, Elinkeinoelämän keskusliitto EK 2015–2016 sekä 2005–2006, Palveluolajien työnantajat Palta ry 2013, Teollisuuden ja Työnantajain keskusliitto TT 2004  
 Hallintoneuvoston jäsen: Suomen Messut Osuuskunnan hallintoneuvoston jäsen 2007–2021  
 Muuta: Palveluolajien työnantajat Palta ry:n hallituksen työvaliokunnan puheenjohtaja 2015–2016, varapuheenjohtaja 2014

Palkkiot yhteensä <sup>1</sup>	57 000 €
Kokoukset <sup>2</sup>	12/12
Tarkastusvaliokunta <sup>3</sup>	–
Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta <sup>3</sup>	5/5 ●
Tutkimusvaliokunta <sup>3</sup>	3/3 ●
Nimitysvaliokunta <sup>3</sup>	–
Osakeomistus <sup>4</sup>	3 841 Orion Oyj:n B-osaketta
Riippumaton jäsen	Kyllä



## Eija Ronkainen

Lääketieteen lisensiaatti, sisätautien erikoislääkäri  
s. 1966

- Orion Oyj:n hallituksen jäsen alkaen 22.3.2016
- Tarkastus- ja tutkimusvaliokuntien jäsen
- Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

### Ura

2006– Sisätautien erikoislääkäri, Hyvinkään sairaala  
 1999–2002 Sisätautien erikoislääkäri, Hyvinkään sairaala  
 1995–1999 Erikoistuva lääkäri, Helsingin Yliopistollinen Keskussairaala  
 1992–1995 Erikoistuva lääkäri, Hyvinkään sairaala

### Keskeisimmät nykyiset luottamustoimet

Hallituksen jäsen: EVK-Capital Oy 2015–, Orion Oyj 2016–

Palkkiot yhteensä <sup>1</sup>	56 400 €
Kokoukset <sup>2</sup>	12/12
Tarkastusvaliokunta <sup>3</sup>	4/4 ●
Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta <sup>3</sup>	–
Tutkimusvaliokunta <sup>3</sup>	3/3 ●
Nimitysvaliokunta <sup>3</sup>	–
Osakeomistus <sup>4</sup>	575 115 Orion Oyj:n A- ja B-osaketta yhteensä
Riippumaton jäsen	Kyllä



## Karen Lykke Sørensen

Master of Science (Eng.), MBA  
s. 1962

- Orion Oyj:n hallituksen jäsen alkaen 23.3.2022
- Tarkastus- ja tutkimusvaliokuntien jäsen
- Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

### Ura

2018– Toimitusjohtaja, Philips Capital, Global  
 2011–2018 Toimitusjohtaja, Philips Nordic  
 2006–2011 Johtaja, Western Europe, Sanofi  
 2001–2006 Johtaja, Head of Global Cardiology Business Unit, Sanofi  
 1999–2001 Johtaja, Nordic, Biogen

### Keskeisimmät nykyiset luottamustoimet

Hallituksen jäsen: Orion Oyj 2022–, Biotage 2022–, Vitrolife 2020–

### Keskeisimmät aiemmat luottamustoimet

Hallituksen jäsen: Oripfarm 2018–2019, Meda 2013–2017, Tanskan teknillinen korkeakoulu, SCION 2014–2018, Tanskan vientivirasto, Tanskan ulkoministeriö 2011–2014

Palkkiot yhteensä <sup>1</sup>	58 200 €
Kokoukset <sup>2</sup>	11/11
Tarkastusvaliokunta <sup>3</sup>	3/3 ●
Henkilöstö- ja palkitsemisvaliokunta <sup>3</sup>	–
Tutkimusvaliokunta <sup>3</sup>	3/3 ●
Nimitysvaliokunta <sup>3</sup>	–
Osakeomistus <sup>4</sup>	485 Orion Oyj:n B-osaketta
Riippumaton jäsen	Kyllä

● = Puheenjohtaja

● = Jäsen

<sup>1</sup> Yksityiskohtainen kuvaus vuoden 2022 varsinaisen yhtiökokouksen päättämistä hallituksen palkkioista on esitetty palkitsemisraportissa.

<sup>2</sup> Kokoukset hallituksen jäseneksi valitsemisen jälkeen.

<sup>3</sup> Kokoukset valiokunnan jäseneksi valitsemisen jälkeen.

<sup>4</sup> Hallituksen jäsenten osakeomistukset, Orion Oyj:n A- ja B-osakkeet yhteensä, sisältävät myös määräysvalta-yhteisöjen omistukset.

# 14 Orion-konsernin johtoryhmän jäsenten esittely

## 31.12.2022



### Liisa Hurme

Filosofian tohtori (Biokemia)  
s. 1967

- Orion Oyj:n toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmän puheenjohtaja alkaen 1.11.2022

#### Ura Orionissa

2022– Toimitusjohtaja, Orion Oyj  
2019–2022 Johtaja, Operatiiviset toiminnot  
2014–2022 Fermion Oyj:n hallituksen puheenjohtaja  
2014–2018 Johtaja, Erityistuotteet  
2008–2013 Johtaja, Alkuperälääkkeet  
2005–2007 Liiketoimintajohtaja, Urologia ja Onkologia  
2004–2005 Projektijohtaja, Hormonihoidot ja Urologia -terapia-alueen lääkekehitysohjelmat  
2002–2004 Portfoliopäällikkö, Portfolionhallinta-yksikkö  
2001–2002 Projektipäällikkö, Projektihallinto-yksikkö  
1999–2001 Tutkija ja projektipäällikkö Hormonihoidot-terapia-alueen lääkekehitysohjelmat

#### Aiempi ura

1995–1999 Senior Research Associate, Pharmacia & Upjohn, Diagnostics (Ruotsi), ELIAS GmbH (Saksa) ja Institute Pasteur (Ranska)

#### Keskeisimmät aiemmat luottamustoimet

Hallituksen jäsen: PharmaService Oy 2014–2016, Suomen Bioteollisuus ry FIB 2010–2016

Jäsen: European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations (EFPIA), Economic & Social Policy Committee 2010–2015, Huoltovarmuuskeskuksen (HVK) terveydenhuoltosektorin toimikunta 2014–2015

Liisa Hurme on väitellyt tohtoriksi Helsingin yliopiston Matemaattis-luonnontieteellisestä tiedekunnasta Biokemian laitokselta vuonna 1996.

#### Osakeomistus

Omistaa 20 020 Orion Oyj:n B-osaketta



### Satu Ahomäki

Kauppatieteiden maisteri  
s. 1966

- Johtaja, Kaupalliset toiminnot alkaen 1.10.2018

#### Ura Orionissa

2018– Johtaja, Kaupalliset toiminnot, Lääkemyynti ja Alkuperälääkkeet  
2010–2018 Johtaja, Global Sales, Lääkemyynti  
2008–2010 Johtaja, Eläinlääkkeet  
2006–2007 Johtaja, Liiketoiminnan kehittämissyksikkö  
2005 Liiketoiminnan kehitysjohtaja  
2000–2004 Projektijohtaja ja projektipäällikkö, Hormonihoidot ja Urologia -terapia-alueen lääkekehitysohjelmat  
1992–1999 Useissa tehtävissä lääketutkimuksessa ja -kehityksessä, mm. tutkimuspäällikkönä

#### Aiempi ura

Ennen tuloaan Orionin palvelukseen Satu Ahomäki työskenteli laskentatehtävissä eri yrityksissä.

#### Keskeisimmät nykyiset luottamustoimet

Jäsen: Turun yliopiston Lääketieteellisen tiedekunnan neuvottelukunta 2021–

#### Keskeisimmät aiemmat luottamustoimet

Hallituksen jäsen: Turun Osuuskauppa 2017–2020  
Jäsen: European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations (EFPIA), European Markets Committee 2015–2019

#### Osakeomistus

Omistaa 38 849 Orion Oyj:n B-osaketta



## Olli Huotari

Varatuomari, LL.M.  
s. 1966

- Johtaja, Esikuntatoiminnot (ml. muun muassa Henkilöstöhallinto, Immateriaalioikeudet, Lakiasiat, Viestintä ja Yritysvastuu) alkaen 1.7.2006
- Orion Oyj:n hallituksen sihteeri alkaen 1.10.2002
- General Counsel

### Ura Orionissa

2006– Johtaja, Esikuntatoiminnot

2002– Hallituksen sihteeri

2005–2006 Henkilöstöjohtaja, Orion Pharma, ja henkilöstön kehittämisjohtaja, Orion-konserni

2002–2006 Konsernin päälakimies

1996–2002 Konsernihallinnon lakimies

### Aiempi ura

1992–1995 Asianajotoimisto Jouko Penttilä Oy, lakimies

Vuosina 1995–1996 Olli Huotari suoritti Master of Laws in International Commercial Law -tutkinnon Kentin yliopistossa Englannissa.

### Keskeisimmät nykyiset luottamustoimet

Jäsen: Keskuskauppakamarin kansainvälisen kaupan valiokunta

2017–, International Chamber of Commerce ICC Finland, ICC

Advisory Board 2016–

### Keskeisimmät aiemmat luottamustoimet

Hallituksen jäsen: Helsingin seudun kauppakamari 2020–2022

Puheenjohtaja: Helsingin seudun kauppakamarin Espoon

aluejohtokunta 2020–2022

### Osakeomistus

Omistaa 68 431 Orion Oyj:n B-osaketta



## Juhani Kankaanpää

Diplomi-insinööri  
s. 1980

- Johtaja, Global Operations, Fermion 1.11.2022 alkaen

### Ura Orionissa

2022– Johtaja, Global Operations, Fermion

2022 Integraatiojohtaja, Orion Eläinlääkkeet ja Inovet (VMD)

2021–2022 Johtaja, Strategia ja Liiketoiminnan suunnittelu

2016–2021 Kehitysjohtaja, Operatiiviset toiminnot

### Aiempi ura

2013–2016 Projektijohtaja, The Boston Consulting Group

2011–2013 Operatiivinen johtaja, Orkla Foods Finland

2010–2011 Tehtaanjohtaja, Felix Abba Oy (Orkla Group)

2009–2010 Tehdaspäällikkö, Felix Abba Oy (Orkla Group)

2008–2009 Projektipäällikkö, Orkla Foods Fenno-Baltic Corporate Development

2006–2008 Konsultti, BearingPoint consulting

### Osakeomistus

Omistaa 3 012 Orion Oyj:n B-osaketta



## Jari Karlson

Kauppätieteiden maisteri  
s. 1961

- Johtaja, Talous ja hallinto alkaen 1.8.2002
- Johtaja, Eläinlääkkeet alkaen 1.11.2010

### Ura Orionissa

2010– Johtaja, Talous ja hallinto ja Eläinlääkkeet  
2002– Johtaja, Talous ja hallinto  
2001–2002 Talousjohtaja, Orion Pharma

### Aiempi ura

1999–2001 Kuusakoski Group Oy, konsernin talouspäällikkö  
1990–1999 Genencor International Inc, Controller, Euroopan ja Aasian toimintojen suunnittelujohtaja ja Euroopan alueen talousjohtaja  
1988–1989 Cultor Oy, biokemian ryhmän talouspäällikkö

### Keskeisimmät nykyiset luottamustoimet

Hallituksen jäsen: Polttimo Oy 2012–

### Keskeisimmät aiemmat luottamustoimet

Hallituksen jäsen: Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo 2010–2022,  
Suomen eläinlääketieteen säätiö 2011–2019

### Osakeomistus

Omistaa 37 271 Orion Oyj:n B-osaketta



## Virve Laitinen

Diplomi-insinööri, MBA  
s. 1972

- Johtaja, Erytist tuotteet 1.1.2019 alkaen

### Ura Orionissa

2019– Johtaja, Erytist tuotteet  
2012–2018 Johtaja, Toimitusketju  
2007–2011 Johtaja, Liiketoiminnan suunnittelu ja Business Control  
2001–2006 Teollistamisen ja sopimusvalmistuksen päällikkö,  
Toimitusketju  
1997–2000 Kehitysinsinööri, Toimitusketju

### Keskeisimmät nykyiset luottamustoimet

Hallituksen jäsen: VR-Yhtymä Oy 2020–

### Keskeisimmät aiemmat luottamustoimet

Asiantuntija jäsen: Huoltovarmuuskeskuksen (HVK)  
terveydenhuoltosektorin toimikunta 2015–2019

### Osakeomistus

Omistaa 16 723 Orion Oyj:n B-osaketta





## Outi Vaarala

Lastenimmunologian professori,  
autoimmuunisairauksien professori,  
lääketieteen ja kirurgian tohtori  
s. 1962

- Johtaja, Tutkimus ja tuotekehitys 1.6.2020 alkaen

### Ura Orionissa

2020– Johtaja, Tutkimus ja tuotekehitys

2019–2020 Johtaja, Syöpätutkimus

### Aiempi ura

2018–2019 Johtaja, Respiratory Inflammation and Autoimmunity,  
Medimmune, AstraZeneca, Yhdysvallat

2017–2018 Johtaja, Keuhkoimmunologian lääkekehitys, AstraZeneca,  
Ruotsi

2014–2017 Johtaja, Translationaalinen tutkimus, AstraZeneca, Ruotsi

2014 Johtaja, Rokotusten ja immuunisuojan osasto, Terveyden ja  
hyvinvoinnin laitos (THL)

2005–2014 Tutkimusprofessori, Immuunivaste-yksikön johtaja,  
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)

### Keskeisimmät nykyiset luottamustoimet

Hallituksen jäsen: Tampereen korkeakoulusäätiö 2021–

### Keskeisimmät aiemmat luottamustoimet

2005–2014 Euroopan lääkeviraston (EMA) pysyvä asiantuntija

Yli 200 vertaisarvioitua tieteellistä artikkelia kansainvälisesti  
arvostetuissa tieteellisissä julkaisuissa (mm. Science Translational  
Medicine, Cell Host Microbes, JAMA, New England Journal of  
Medicine, the Lancet, and Journal of Immunology).

### Osakeomistus

Omistaa 0 Orion Oyj:n B-osaketta

## Henkilöstön edustaja

Henkilöstön edustajana johtoryhmässä vuonna 2021 oli asiantuntija

**Jani Korhonen.** Henkilöstön edustaja ei ole johtoryhmän jäsen.

**Orion Oyj**

Orionintie 1, PL 65

02101 Espoo

Puhelin: 010 4261

[www.orion.fi](http://www.orion.fi)

Seuraa Orionia  
sosiaalisessa mediassa

